

Nytt medlemsregister på gång - snart får du som medlem tillgång till "Mina sidor" hos Hjärnkraft.

HJÄRNKRAFT

#4
2016

Medlemstidning för Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

www.hjarnkraft.se

Beslut på stämman:

Alla medlemmar
får kollektiv olycks-
försäkring!

**Hjärnkraft
har en ny
ordförande**

**Assistansen
- drogs ner efter 22 år
Stefan lämnas ensam**

Ansvarig utgivare

Maria Lundqvist-Brömster

Chefredaktör

Kerstin Orsén

Redaktionskommitté

Maria Lundqvist-Brömster,
Johan Beckman,
Pia Delin Stadig

Grafisk form & layout

Kerstin Orsén

Omslag

Stefan
Rolander
Foto: Kerstin
Orsén

Adress

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft
Nybohovsgränd 12, 1 tr
117 63 Stockholm

Telefon: 08-447 45 30

E-post: info@hjarnkraft.se

Hemsida: www.hjarnkraft.se

Tidningen utkommer

med 4 nummer per år.

2017	deadline	utgivning
nr 1	23/1	6/3
nr 2	6/4	3/6
nr 3	27/8	2/10
nr 4	3/11	9/12

Prenumerationspris

250 kronor per år.

Medlemsavgift efter 20170101:

Enskild 220 kronor/år.

Familj (på samma adress)

340 kronor/år.

Postgiro: 90 05 07-5

Hjärnskadefonden,

90-konto för insamling:

PG 90 05 07-5

Tryck

GL-Tryck, Kristianstad 2016.

ISSN 1651-5714

Kopiera gärna artiklar och citera ur tidningen
men ange alltid källa.

Nu ger vi (H)järnet!

Maria Lundqvist-Brömster

Jag vill börja med att tacka alla ombud på stämman för det fina förtroendet när jag nu fått den stora äran att bli ordförande för Hjärnkraft. Jag känner ödmjukhet inför uppdraget. Det kommer att bli en spännande utmaning.

Helgen mellan den 28-30/10 hade den nya styrelsen sitt första möte. Det är en fantastisk "uppsättning" människor med ett stort engagemang och hög kompetens inom olika områden, som ingår i den nya styrelsen.

En av de frågor som diskuterades och som sedan beslutades var att bilda sakfrågegrupper inom vissa områden som känns angelägna att belysa för att utveckla vårt arbete i förbundet. En sakfrågegrupp kommer att få uppdraget att arbeta med frågor som handlar om förbundets framtid och marknadsföring och kommunikation. Ytterligare två sakfrågegrupper kommer att arbeta med medlemsvärning och samordnad individuell plan (SIP). Sedan tidigare finns en sakfrågegrupp med fokus på LSS, under ledning av vice ordförande Fredrik Vidhamre.

Ni kanske frågar er varför styrelsen vill bilda sakfrågegrupper inom vissa områden? Jo, det är först och främst för att utveckla arbetet kring vissa områden som styrelsen anser är viktiga för våra medlemmar, men det är också ett sätt för att kunna vitalisera arbetet inom förbundet och göra fler medlemmar delaktiga. Till sist kan detta sätt att arbeta med vissa områden locka fler att bli medlemmar i förbundet och det vill Vi!

LSS är en fråga som fått stort medialt fokus den senaste tiden. Jag är tacksam över att opinionen är stark och högljudd i media, då vi ser att värderingar och intentioner i denna rättighetslagstiftning helt håller på att urholkas med de direktiv som gått till FK om att minska timmar

Foto: Dreamstime.

i personlig assistans och med de utredningsdirektiv som regeringen gett till utredaren och som i stort sett handlar om kostnader för personlig assistans. Var finns de etiska värderingarna i denna hantering av personer med funktionsnedsättning, som är beroende av assistans för att få leva ett liv som andra?

Avslutningsvis vill jag passa på att uppmana er att höra av er till mig med synpunkter, tankar och funderingar som berör vårt viktiga gemensamma arbete i Hjärnkraft. Jag ser fram emot att höra av er och kommer gärna ut till era föreningar för att hälsa på och ta del av era utmaningar.

Min ambition som ordförande är att vi ännu mer ska bli ett förbund att räkna med! Nu ger vi (H)järnet!

Ett liv som räddas ska också levas!

Maria Lundqvist-Brömster

Maria Lundqvist-Brömster
ordförande

Foton från tidigare läger.

Hjärnkrafts sommarläger 2017 för barn och deras familjer

Tid: 31/7 - 4/8 2017.

Plats: Mättinge utanför Trosa.

Familjer där ett av barnen har en förvärvad hjärnskada är välkomna till Mättinge kursgård. *Läs om tidigare läger i Hjärnkraft nr 3-16.* Föräldrarna umgås med andra i liknande situation, de erbjuds att vara med i en samtalsgrupp med erfaren ledare vid två tillfällen, barnen träffar andra barn från de andra familjerna.

Antalet deltagare är begränsat. I dagsläget anger vi inte ett pris för deltagarna, vi avvaktar besked från några fonder. För att kunna följa med måste hela familjen vara/bli medlemmar i Hjärnkraft. Ett utförligare program för lägerveckan 2017 finns på www.hjarnkraft.se efter nyår.

Är du intresserad kontakta: Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft Per-Erik Nilsson, tel: 0704-413255, e-post: info@hjarnkraft.se

*Välkommen med
intresseanmälan!*

Hjärnskadeförbundet
HJÄRNKRAFT

Ur innehållet

02 Ledaren

Hjärnkrafts ordförande har ordet.

04 Debatt

Hjärnkraft vill ha två tilläggsdirektiv till LSS-utredningen.

06 Porträtt

Stefan fick sin assistans neddragen - lämnades ensam vid en lastkaj.

10 LSS

Bengt Westerberg reagerar. LSS-gruppen rapporterar.

12 Förbundsstämman

Gav mersmak inför kommande år. Inför en kollektiv olycksförsäkring. Valde en ny ordförande.

20 Forskning

Tidig bedömning kan vara avgörande för rehabilitering.

22 Modellprojektet

rullar på.

24 Utbildningsdag

i Karlstad - Vilka konsekvenser!

25... Landet runt

30 Pensionsavgång

34 Bok- & filmtips

>>> *Debatt* <<<

Inrätta ett etiskt råd för stöd och service inom LSS och rätt till ett eget juridisk ombud

Hjärnkrafts ordförande Maria Lundqvist Brömster har tillsammans med Pelle Kölhed, i egenskap av expert i LSS-utredningen, skrivit till regeringen, ansvariga statsråd, samt utredaren för LSS-utredningen Desirée Pethrus för att föreslå två tillägg. Här återges delar av skrivelsen.

LSS-utredningen har att hantera en rad komplicerade frågor. Kostnadsökningar i assistansersättning och råheten i den offentliga debatten kring fusk och överutnyttjande från myndighetsföreträdare skapar ett klimat som inte främjar den kommande utredningens arbete.

Redan har det genomförts kraftiga åtstramningar i bedömningar för enskilda personer som har ett omfattande behov av stöd dygnet runt.

Desirée Pethrus har efterlyst en kreativ diskussion och det finns i dagsläget inte mycket som vi ser gynnar det. Vi lyfter två förslag till tilläggsdirektiv till utredningen.

1 Förslag 1 - Etiskt råd
Inom hälso- och sjukvårdens verksamhetsområde finns Statens Medicinsk Etiska Råd, Smer, vars ordförande Kjell Asplund nyligen i en debattartikel i DN beskrev det grannliga arbete som Smer gjort för att etiskt pröva formerna för medicinsk åldersbestämning av asylsökande.

Motsvarande uppdrag finns inte inom LSS och social verksamhet.

Metoder för bedömning av behov hos personer med omfattande funktionsnedsättningar utgår från standardiserade bedömningsinstrument. Vid tillämpningen av instrumentet klockas varje daglig aktivitet som den enskilde behöver hjälp med i antal minuter; hur lång tid tar ett toalettbesök? Hur ofta måste det ske?

Lagstiftningen har inte ändrats, LSS-lagen säger fortfarande i 5 § att Verksamhet enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Den nyligen tillsatta LSS-utredningen ska följa lagen, men utredningen har samtidigt att se över exempelvis standardisering av behov och tolkningar av vad som är goda levnadsvillkor. Det kommer att få långtgående konsekvenser i det vardagliga livet för människor som är beroende av samhällets stöd.

Det är angeläget att tillsätta ett etiskt råd som följer utredningen och analyserar förslag och handlingsalternativ

utifrån samma perspektiv som är grunden i Smers uppdrag.

I Smers uppdrag ingår:

- att identifiera värderings- och intressekonflikter.
- att beskriva för- och nackdelar med olika handlingsalternativ.

Därefter tar rådet ställning utifrån etiska grundprinciper, exempelvis människovärde och integritet. I sina analyser utgår Smer från den humanistiska människosynen. Det innebär att människan är ett subjekt – ett jag – som har frihet, ansvar och värdighet.

Smer ska göra sina bedömningar utifrån ett samhällsperspektiv och stimulera samhällsdebatten i medicinsk-etiska frågor.

LSS-utredningen hanterar en rad svåra frågor som berör människors grundläggande livsvillkor som är starkt kopplat till respekt, integritet och människovärde. Det är flera olika huvudmän och aktörer inblandade och behovet av en förmedlande instans mellan dessa, medborgare och politiker anser vi stort. Även den allmänna debatten skulle behöva lyftas ur ett etiskt perspektiv.

2 Förslag 2 - Oberoende juridiskt stöd till personer som söker och överklagar beslut inom LSS och SoL.

I många sammanhang kritiserar att brukare tar stöd av jurister anställda hos assistansbolagen i samband med att de söker assistans eller överklagar beslut rörande assistans.

Försäkringskassan har stöd av egna jurister, försäkringsmedicinska rådgivare samt ett särskilt ombud "allmänna ombudet" som kan överklaga beslut i förvaltningsdomstolarna och driva en rättegång mot en enskild funktionsnedsatt person för att driva fram prejudikat i det fall rättsläget "anses oklart". Försäkringskassan har sedan skyldighet att följa den prejudicerande domen. Den enskilde får själv bekosta ett eventuellt juridisk ombud.

Vissa funktionsnedsättningar ger inte längre rätt till assistans, det vill säga att om du kan föra handen till munnen får du inte assistans för måltider, detta oavsett om du på grund av en stroke eller trafikolycka är oförmögen att förstå om du har ätit, om du ska äta, vad du ska äta, om det ligger en tomat eller något riktigt otrevligt på tallriken. Det har domar i högsta förvaltningsdomstolen fastslagit.

Tidigare kunde du som inte klarade dig själv på grund av kognitiva funktionsnedsättningar till följd av en hjärnskada får stöd via det så kallade femte grundläggande behovet, som innebär att det krävs särskild ingående kunskap om en person för att de ska klara sitt liv till följd av att omdömet inte fungerar. Sedan ett tag tillbaka är det inte längre grund för assistans då det begränsats till att enbart gälla personer med en psykisk funktionsnedsättning. Samma behov ger assistans om du har en psykisk diagnos men inte om du har en förvärvad hjärnskada.

Om du intar din föda via munnen men inte själv klarar av att föra handen till munnen så ger det rätt till assistans, men om du är så gravt funktionsnedsatt att du får näring via en peg är det så kallad egenvård och ger inte längre rätt till assistans. (En personlig assistent kan fortfarande tillgodose den enskildes behov genom att bli delegerad av hälso- och sjukvårdspersonal, men ansvarsfördelningen blir ofta otydlig vilket knappast gagnar den enskilde.)

Detta är endast några exempel på hur lagstiftningen idag detaljtolkas.

Den enskilde behöver eget juridiskt stöd

I denna djungel av mer eller mindre märkliga juridiska avgränsningar och tolkningar av olika funktionstillstånd där den textmässiga, semantiska beskrivningen av behovet i den enskildes ansökan och i intyg från sjukvården ser Försäkringskassan det som klandervärt att den enskilde tar råd och stöd från det håll där det står att få,

Ill: Dreamtime.

”Vi lyfter två förslag till tilläggsdirektiv till LSS-utredningen”

nämligen hos privata assistansbolag. Flera av oss brukarorganisationer har i flera år påtalat behovet av en fristående juridisk stödfunktion för personer med funktionsnedsättning som kan ge stöd utan att misstänkas tala i egen sak. Ansökningsförfarandet och en eventuell överklagandeprocess har blivit så komplicerad att den enskilde och dennes anhöriga mer eller mindre måste ha tillgång till juridiskt stöd för att förstå och beskriva sina behov på ett sätt som gör att deras ansökan behandlas på ett korrekt sätt.

Stödet i överklagningsprocessen är ett annat problem. Om förvaltningsdomstolen ger den enskilde rätt överklagar kommunen/Försäkringskassan i sin tur till nästa instans. Detta innebär att den enskilde har dem som motpart i en legal process.

Den enskilde kommer här i ett allvarligt underläge. Man är beroende av sin handläggare i kommunen eller på Försäkringskassan för att få stöd för sitt överklagande. Myndigheten är samtidigt motpart i den juridiska processen. I vilka andra sammanhang är man beroende av sin juridiske motpart för sitt juridiska stöd?

Rättshjälpen har som syfte att stödja ekonomiskt svaga grupper att föra sin talan. Personer med funktionsnedsättning har ofta små ekonomiska resurser och har inte möjlighet att

anlita oberoende jurister som för deras talan. Dessutom medför funktionshindret ofta att man har begränsad förmåga att företräda sig själv i en komplicerad juridisk process.

Vi anser att utredningen ska undersöka möjligheterna till ett oberoende ombud med uppgift:

- Att vägleda den enskilde in i samhällssystemet för att man ska få tillgång till de samhällsstöd som finns.
- Att ge juridiskt stöd inom ramen för Rättshjälp i de processer som följer.

Maria Lundqvist Brömster
Förbundsordförande Hjärnkraft

Pelle Kölhed
Expert i LSS-utredningen

Fotnot: Hela skrivelsen med de två förslagen finns på www.hjarnkraft.se

Varför ska Stefan lämnas ensam?

Efter 22 år med personlig assistans har Stefan Rolander frångått denna rätt av Försäkringskassan. Utan att Stefans situation har förändrats. Detta har överklagats i alla instanser upp till Högsta förvaltningsdomstolen.

– Om vi förlorar där kommer vi att fortsätta till Europadomstolen, säger Stefans anhöriga.

Text:
Kerstin Orsén
kerstin.orsen@hjärnkraft.se

Stefan Rolander minns inte själv vad som hände honom och hur det gick till den där natten då han fick ett basebollträ slaget i huvudet. Han har fått historien berättad för sig många gånger. Stefans pappa Peter Rolander berättar att läkarna ringde vid halvtvå-tiden på natten och att de nyvakna föräldrarna inte riktigt förstod allvaret förrän läkaren sa att det är bäst att ni kommer in ”Er son håller på att dö”. Efter fem veckor i koma vaknade Stefan. – Han överlevde mirakulöst och blev gravt hjärnskadad, halvsidesförlamad, inkontinent med nedsatt syn, afasi och stora kommunikationsproblem, beskriver Peter och mamma Monica Rolander.

I 22 år har Stefan haft rätt till personlig assistans enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. 1994 klubbades rättighetslagen igenom av en enig

riksdag. Lagen skulle ge personer med svår funktionsnedsättning rätt att leva ett liv som andra och skapa en möjlighet att delta fullt ut i samhället.

Stefans mentala ålder bedöms idag vara runt 3-7,5 år. Hans ordförråd är cirka 50 ord och han har lärt in ett antal fraser som repeteras. Han är glad för det mesta, men kan inte komma ihåg vad som hände för fem minuter sedan. Han är lyckligt omedveten om vad som pågår runt omkring honom.

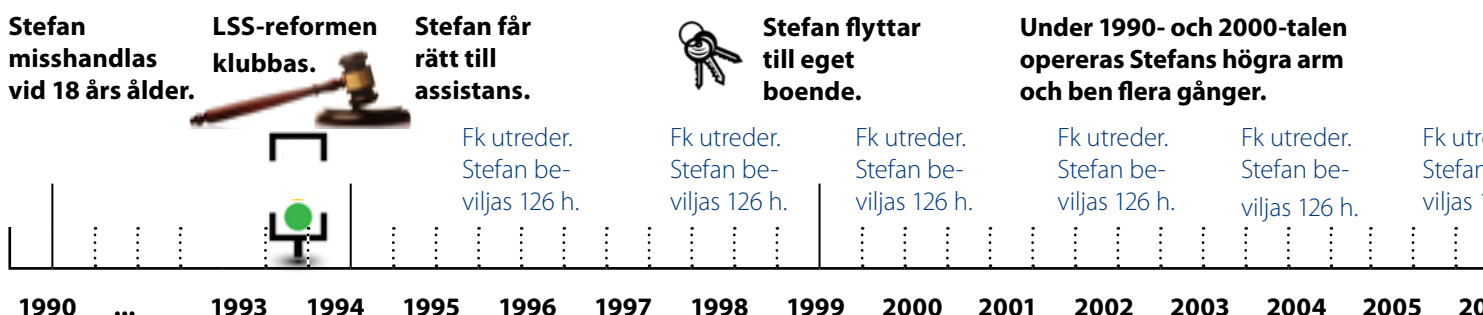
Trots de betydande funktionsnedsättningarna har Stefan, tack vare assistansen, kunnat leva ett tämligen normalt liv i sin egen lägenhet utifrån sina förutsättningar.

2014 beslöt Försäkringskassan att dra in den personliga assistansen trots intyg av neurologer och andra specialister. Plötsligt ansåg Försäkringskassan att Stefan inte hade tillräckligt stora grundläggande behov för att komma upp i de 20 timmar per vecka som krävs enligt LSS. Beslutet tog utan att Stefans situation hade förändrats.

Föräldrarna har kämpat för sin sons assistans, överklagat besluten i alla instanser och dessutom skrivit ett brev till Socialdepartementet med kopia till berörd minister samt Försäkringskassan.

– Vi har påtalat att Försäkringskassans utredning lämnar mycket övrigt att önska. De

STEFAN ROLANDER – TIDSLINJE

“Stefan kan inte påkalla hjälp, tala för sig eller hantera ett larm. Han kan inte lämnas ensam”, konstaterar Peter Rolander.

har endast, förutom kommunikation, tagit hänsyn till de fysiska behoven. Stefans behov är mycket större på grund av hans nedsatta intellektuella förmåga, till exempel att han inte kan påkalla hjälp och tala för sig. Han kan inte lämnas ensam.

– Utredningen tar inte ställning till hela Stefans livssituation. Försäkringskassans utredare sa att de inte har någon blankett för helheten!

Föräldrarna ställer sig också frågande inför den tid utredningen kom fram till att det skulle ta för Stefan att till exempel gå på toaletten eller klä på sig.

– Han kan inte själv ta på sig strumpor och kalsonger. Och inte knäppa en skjorta. Bara

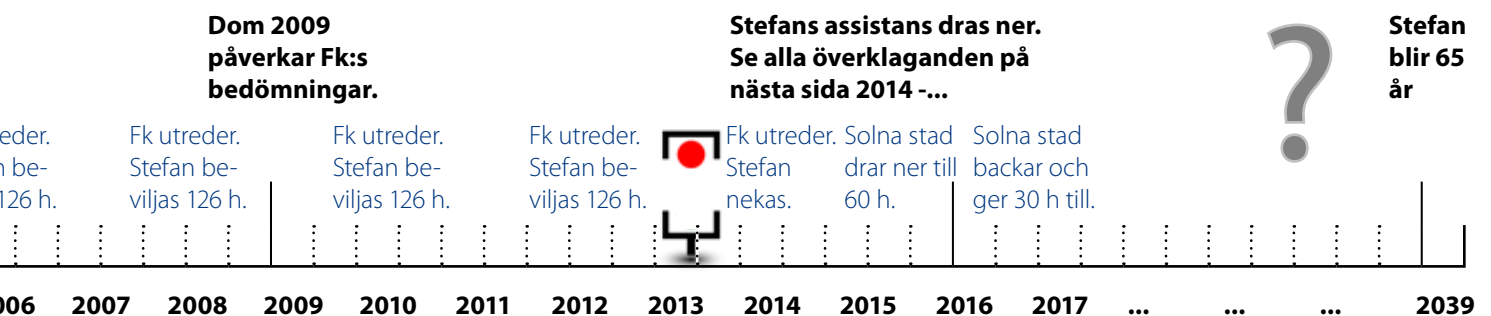
att ta på ett par stödstrumpor är omöjligt att klara av på de två (!) minuter han beviljades. Under de här 22 åren har Stefans assistans prövats av Försäkringskassan vartannat år. Eftersom hans situation inte har förändrats har tidigare handläggare i vissa fall gjort omprövningen via telefon. 2014 bokade dock en ny handläggare ett personligt besök. Sedan sa de nej, Stefans grundläggande behov kom inte upp i 20 timmar. Han fick 12,3.

– Det händer inga mirakel med Stefan. De nämnde att det har blivit för dyrt och att reglerna har ändrats.

När Försäkringskassan drog ner antalet timmar övergick ansvaret för assistansen till

”

Försäkringskassans utredare sa att de inte har någon blankett för helheten!”

STEFAN ROLANDER – TIDSLINJE ÖVERKLAGANDEN mm

Okt 2014

■ Anlitar advokat efter preliminärt besked från FK.

Nov 2014

■ Beslut av Försäkringskassan, FK: Grundläggande behov bedöms vara 12,3 tim/v.

Jan 2015

■ Begär omprövning av FK Norrköping. Beslut: Grundläggande behov bedöms vara 13,65 tim/v.
■ Överklagan till Förvaltningsrätten (FR) och begäran om inhibition, vilken ej beviljas.

Feb 2015

■ Överklagan och begäran till Kammarrätten (KR) om inhibition.
■ KR beviljar inhibition, dvs FK skall betala assistans tills dom faller i FR.

Feb 2016

■ Muntlig förhandling i FR. Advokaten nekas att kalla specialister som vittnen. Peter och en assistent får vittna.
■ Dom i FR: Avslag.

Mars 2016

■ Överklagan till KR.

Maj 2016

■ Beslut KR. Ej prövningstillstånd.
■ Solna stad övertar ansvaret för Stefan och ger först 60 timmar/vecka som efter telefonkontakt med SVT ökar till 90 tim/v.
■ Överklagande till FR av Solna stads beslut. Dom inväntas.

Juli 2016

■ Överklagande till HFD ang. prövningstillstånd i KR. Målet ännu ej avgjort.

kommunen, Solna Stad, som beslutade om 60 timmar per vecka mot tidigare 126 timmar per vecka.

Nu tvingades föräldrarna att ta lån för att själva bekosta assistansen till en kostnad om cirka 100 000 kronor per månad och dessutom rycka in och själva ställa upp som obetalda personliga assistenter.

De försökte låta Stefan resa själv till den dagliga verksamheten men då snurrade färdtjänsten runt och lämnade till slut av honom helt ensam vid en lastkaj.

– Ingen visste vart han skulle, trots att det fanns en lapp om Stefans hals. Stefan kan inte själv säga vart han ska åka. Man lämnar väl inte ett barn på det sättet?

Det var en ohållbar situation och de rekommenderades att ta kontakt med medi-

erna. Sedan, i samband med att pappa Peter skulle intervjuas i SVT Nyheter Stockholm, beviljades plötsligt ytterligare 30 timmar.

– Det medförde att det blev något bättre men det saknas fortfarande 36 timmar. Konsekvensen blev att Stefan inte har någon assistans under den tid han är på daglig verksamhet och att vi hoppar in varje helg. Tidigare har Stefan varit hemma en dag i veckan eftersom han behöver vila på grund av sin hjärnskada och hjärntrötthet men det har vi inte råd med längre.

Alla de här turerna sliter på de anhöriga; de båda föräldrarna och Peters hustru Carin Widholm Rolander.

– Det är jobbigt. Otryggt. Mentalt är det en väldig oro. Vi har fått så många negativa besked. Det känns oviss inför framtiden.

Här beskriver föräldrarna Stefans problematik

Stefan kan inte lämnas ensam, då han kräver ständig tillsyn och assistans i allt vare sig det gäller hygien, att klä sig, besöka toaletten, inta sina måltider, kommunicera med omgivningen. Han har stora problem enligt följande:

- ▶ Svår obalans: ramlar lätt vid förflyttning mellan rullstol och säng/toalettstol.
- ▶ Har en fungerande hand och har därigenom stora svårigheter att förflytta sig med rullstol.
- ▶ Kan inte klockan och vet inte var han bor.
- ▶ Vet inte vilken veckodag det är.
- ▶ Stor oförmåga att förstå andras tal.
- ▶ Stor oförmåga att uttrycka vad han vill säga (har cirka 50 ord).
- ▶ Saknar närminne: minns ej att han ätit en måltid för fem minuter sedan, vad han gjorde tidigare på dagen eller vet vad han kommer att göra om fem minuter.
- ▶ Kan ej kommunicera med omvärlden via telefon och dator. Behöver hjälp av assistent för att ringa sina föräldrar. Kan alltså ej på något sätt påkalla hjälp!
- ▶ Saknar helt initiativförmåga och behöver assistentens påpekande i allt.
- ▶ Stark trötthet gränsande till narkolepsi.
- ▶ Stefans situation har inte på något sätt förbättrats under dessa 22 år. I stället har han blivit äldre, mera stel och har därmed större obalans.

Hur har detta påverkat Stefan?

– Han känner av vår oro och blir orolig själv. Det blir blött i sängen oftare. Flera av hans assistenter har tvingats säga upp sig när timmarna har dragits ner. Det gör honom sorgsen.

Vad anser ni om att Försäkringskassan med jämna mellanrum gör nya utredningar om Stefans assistans?

– Det känns meningslöst och helt onödigt att göra en utredning vartannat år när situationen för Stefan är oförändrad.

Hur skulle ni vilja att det fungerade?

– Stefan behöver 126 timmar/vecka precis som tidigare. Hans funktionshinder kommer inte att förändras. Tidigare fungerade assistansen. Stefan mådde bra. Och vi mådde bra.

Vad tänker ni om framtiden?

– Vi föräldrar är 75 och 72 år och orkar inte ta hand om vår son, som idag är 44 år. Vi är äldre och sjuka. Och vad händer med Stefan när vi dör? Förmodligen kommer han inte att överleva. Det har varit tal om gruppboende för där har han tillsyn, menar Försäkrings-

kassan. Det är fel. Vi har undersökt det. Ett gruppboende innebär inte ständig tillsyn, som Stefan måste ha. Och han kan inte hantera ett trygghetslarm.

De anhöriga känner stor oro inför utredningen om LSS och regeringens besparingsplaner.

– Vi kämpar för alla andra också som drabbats av neddragningar i assistansen. Vår advokat har sagt att han kommer att dra det här fallet till Europadomstolen om det behövs.

Hör mer om Stefan och föräldrarnas kamp på Youtube:
www.youtube.com/watch?v=dBlyymtmks

ANNONS:

”Mer tid och omtanke.

Annette Homle Vd, Olivia Personlig Assistans

Vår ambition är att varje människa ska känna sig sedd, respekterad och trygg i våra händer, oavsett om man är liten eller stor. Vi kallar det för ”mer tid och omtanke”.

Olivia
Personlig Assistans

Ring direkt och prata med något av våra kundombud eller läs mer på oliviapersonligassistans.se
Jan Bergström 070-757 04 09 • Helena Hedvall 070-784 93 48 • Linda Sundberg 070-458 97 76
Gilla oss på Facebook – www.facebook.com/OliviaPersonligAssistans

Stoppa smygavvecklingen av personlig assistans

Bengt Westerberg, Liberalerna, är en av drivkrafterna bakom LSS, lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning. Nu reagerar han på nedmonteringen av reformen och har bildat ett nätverk för att ge stöd och vara opinionsbildare inom funktionshinderpolitiken.

Text:
Pia Delin Stadig
pia.delin@yahoo.se

Att Bengt Westerberg återkommer till politiken har att göra med den förändring till det sämre i LSS som pågår. Detta motiveras med det fusk som förekommit. "Fusket ska självfallet stoppas, men det får inte leda till att en viktig socialpolitisk reform och en väl fungerande assistansmarknad slås sönder", säger Bengt. Han har i en debattartikel i Dagens Nyheter tagit upp de viktigaste skälen till att kostnaden för personlig assistans ökat:

- Fler barn behöver assistans.
- Assistansberättigade får behålla den efter 65-årsdagen.
- En del personer behöver övervakning och tillsyn, ofta dygnet runt, för att inte skada sig själv eller andra.

Allt detta har bidragit till en ökning av antalet assistansmottagare men framförallt antal timmar per brukare.

Sverige har ratificerat FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och har därmed tagit på sig att dessa ska få vara fullt delaktiga i samhället och leva på samma villkor som andra. Inte hänvisas till särskilda boenden och få stöd för att förhindra isolering och utanförskap. Detta bidrar personlig assistans till och värderas högt av servicemottagarna. Idag kan dessa bo i eget boende istället för, som tidigare, på institution.

För föräldrar och andra närstående har assistansen inneburit en avlastning. De har fått möjlighet att arbeta, få en inkomst och ett mer normalt socialt liv. För många kvinnor blev assistansreformen en viktig jämställdhetsreform då det oftast var de som skötte den anhörige/närstående.

Reformen har gett arbete till omkring 80 000 assistenter som idag har meningsfulla arbeten. De är en av Sveriges största yrkesgrupper.

Finns det några andra alternativ som är billigare och lika bra?

De tre huvudalternativen är institutionsboende, hemtjänst och ökat anhängarsvar. Att tvingas till institutionsboende går tvärs emot FN-konventionen. Att byta från assistans till hemtjänst innebär för många att man får tillbringa sin tid i en stol eller säng med ett larm bredvid sig. Toalettbesök får ske när hemtjänsten har tid! Att lägga större börda på de anhöriga blir en kostnad för stat och kommun då dessa måste gå ner i arbetstid och kanske även sluta sitt arbete. Där försvinner skatteinkomster.

90 procent av kostnaderna för assistansen är löner och mycket kommer tillbaka genom skatter. Nettobesparingarna blir därmed bara hälften av bruttobesparingarna. Därtill kommer kostnader för andra insatser och med stor sannolikhet ökad kostnad för arbetslöshet.

Den personliga assistansen ger valuta för skattepengarna. Många har fått ett mycket bättre liv. Alternativa insatser med samma standard blir inte billigare, snarare tvärtom. Vill man minska kostnaderna måste man acceptera standardförsämringar för de som idag har det sämst. Det är precis vad som håller på att ske.

Bengt Westerberg
fortsätter att engagera sig i funktionshinderpolitiken.

Désirée Pethrus besökte Hjärnkrafts förbundsstämma

LSS-gruppen har utökats och Hjärnkraft blir referens i LSS-utredningen. Dessutom berättar gruppen om Hjärnkrafts huvudtalare vid förbundsstämman.

Text:
LSS-gruppen

Regeringens särskilde utredare som ska göra en översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, Désirée Pethrus, besökte Hjärnkrafts förbundsstämma lördag 8 oktober. Jättekul, och vi i Hjärnkraft uppskattar att Désirée tog sig tid att komma.

Hon började med att i stora drag gå igenom de direktiv hon fått från regeringen, och avslöjade att hon måndagen efter förbundsstämman för första gången skulle träffa några av de som är tilltänkta att jobba med utredningen.

Désirée Pethrus lämnade inte ifrån sig några uppseendeväckande synpunkter eller kommentarer, men hon klargjorde dock tydligt att assistansersättningen skulle användas till det den är avsedd för, samt att hon tagit på sig ett uppdrag som hon vet är svårt. Hon poängterade också att hon ännu inte har fullständig koll på assistansersättningen

och direktivens utmaningar. Vi hade också möjlighet att ställa några frågor till Désirée Pethrus.

Ny LSS-grupp

Vid förbundsstämman valdes en ny LSS-grupp som fortsatt och på bästa möjliga sätt ska företräda personer med förvärvat hjärnskada och deras närstående. Fredrik Vidhamre fortsätter tillsammans med Rosalie Gnipe, nyvald styrelsemedlem, Janne Hagström, vice ordförande i Hjärnkraft Stockholm samt Ulrika Sandén, styrelseledamot i Hjärnkraft Skåne, det arbete som är påbörjat. Dessutom adjungeras Maria Lundqvist Brömster, Hjärnkrafts nya ordförande, och kanslichef Johan Beckman, vid behov.

Hjärnkraft är representerat som referens i LSS-utredningen

Hjärnkraft kommer att delta i referensarbetet kring den LSS-utredning som nu förestår. Fredrik Vidhamre kommer att representera Hjärnkraft i utredningens "brukarrepresentantgrupp". Där deltar också representanter från Rörelsehindrade barn och ungdomar (RBU), Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder (DHR), För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB), Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA), Personskadeförbundet RTP samt Autism- och Aspergerförbundet.

Fredrik kommer även att bistå Handikappförbundets utsedde representant, Pelle Kölhed, i hans arbete och representation gällande samma LSS-utredning.

Det kommer med all säkerhet att finnas anledning framöver att rapportera från arbetet med LSS-utredningen, men vi vill gärna ha förslag på andra saker som berör LSS-området som ni vill att vi tar upp i tidningen. Kontakta kansliet och lämna dina synpunkter och önskemål!

Foto: Kerstin Orsén

Désirée Pethrus sa att assistansersättningen ska användas till det den är avsedd för.

Ann Hellströmer & Sofie Wennberg rapporterade om anhörigarbetet.

Christina Amundberg, tidigare vice ordförande för Hjärnkraft deltog vid stämmoförhandlingarna.

Dessirée Pethrus leder LSS-utredningen.

Förbundsstämman i Nynäshamn gav smak på mer!

Inledningsvis gästades stämman av Desiree Pethrus, utsedd av regeringen att leda LSS-utredningen, som gav sin bild av uppdraget och de utmaningar som man står inför. I övrigt fanns det mellan motioner och propositioner tid för personliga möten och utbyte av idéer allt med en härlig inramning.

Text:
Förbundssekreterare
Johan Beckman

johan.beckman@hjärnkraft.se
08-4474533

Foto:
Kerstin Orsén

Den 8-9 oktober tillbringade vi, stämmans deltagare, två intensiva dagar tillsammans ledda av en veteran i ämnet, nämligen Stig Nyman! Årets uppdrag som stämмоordförande var hans sjätte i rad!

Med ett väl genomfört arbete av valberedningen, så valdes sex nya personer in i förbundets styrelse utöver att stämman

faktiskt utökade styrelsen till sammanlagt 10 ledamöter! De nyinvalda är förbundsordförande Maria Lundqvist-Brömster, Rosalie Gnipe, Thomas Kollberg, Lena Eriksson, Mari Almgren och Fotini Mavromati Athanasiadi. De som omvaldes var Fredrik Vidhamre, som också valdes till ny vice förbundsordförande, Björn Boqvist, Sofie Wennberg och Ann Hellströmer. En presentation av vår nya förbundsordförande, Maria Lundqvist Brömster, finns här i tidningen på sidan 16. Övriga ledamöter presenteras i kommande nummer av tidningen.

Ett stort tack ska också riktas till de avgående ledamöterna och ordförande! Deras engagemang och arbete har varit uppskattat och själv kan jag lugnt säga att det, som ny förbundssekreterare, varit gott att ha erfarenheten från styrelsen i ryggen.

Så tyckte ombuden

Vi ställde två snabba frågor till några av ombuden vid förbundsstämman. Frågorna var:

1. Vad anser du har varit mest intressant under förbundsstämman?
2. Vilken anser du är Hjärnkrafts viktigaste fråga de närmaste åren?

Per Liljeroos, Unik Försäkring, beskrev den kollektiva olycksfallsförsäkring som stämman tog beslut om.

Anita Routsalainen (närmast kameran) slog ett slag för att arrangera minnesträning i läns- och lokalföreningarna runt om i landet.

LSS området är fortsatt en viktig prioritering för Hjärnkraft

Med tanke på inledningstalarens viktiga roll som utredare i LSS-utredningen och det klimat som nu speglar samhällsdebatten kring assistansen, är det fortsatt hög prioritering på att bedriva påverkansarbete inom området. Nya styrelsen har en stor uppgift i att till stämman 2018 visa på de aktiviteter som man utfört och utfallet av dessa. Vi kan lova, tors jag säga, att mer kommer kring denna för många medlemmar viktiga fråga. Hjärnkrafts sakfrågegrupp kring LSS kommer fortlopande att rapportera i tidningen.

Flera viktiga motioner inkom och antogs

Från ordföranden i vår länsförening i Kronoberg, Per-Erik Nilsson, inkom en motion kring att flera organisationer liknande Hjärnkraft verkar för samma målgrupp. Det tillsammans med ett generellt vikande intresse för att vara engagerad i föreningslivet är ett stort skäl nog för att vi nu måste göra något åt det. Efterföljande motion, från vår lokalförening i Skellefteå och Stefan Edwardz, om att förbundet på olika sätt måste

se över sin förbundsgemensamma marknadsföring och kommunikation via vår hemsida. Här fick styrelsen uppdraget att utse en arbetsgrupp, vilket förbundsstyrelsen har gjort på första ordinarie styrelsemöte efter stämman. Via mejl har information om denna gått ut till våra läns- och lokalföreningar.

Stort tack till de avgående styrelseledamöterna.

Från styrelsen inkom ett antal propositioner

Utöver de propositioner som antogs såsom stadgeändringar, arvoden och traktamenten, ny verksamhetsplan för 2017-2018 så är det två propositioner som jag vill framhålla extra. Dels har vi från och med nu antagit en ny kollektiv olycksfallsförsäkring för samtliga medlemmar i förbundet. Denna olycksfallsförsäkring gäller hela dygnet och för samtliga medlemmar. Information om olycksfallsförsäkringen skickas ut i samband med medlemsaviseringen för 2017. >>>

Ulla Persson, Hjärnkraft Göteborg

Fråga 1: Att få höra om det stora engagemang och arbete som Hjärnkraft lägger ner i viktiga utredningar och projekt som berör våra medlemmar.

Fråga 2: Jag skulle vilja svara **Modellprojektet**, men då ingen rehabilitering fungerar utan assistenterna, då du har en svår traumatisk hjärnskada, blir det **LSS utredningen**. Du är träningsbar, men har

svåra kognitiva skador som gör att du saknar förmåga att ta egna initiativ, då är det assistenterna som måste handledas/utbildas för att kunna bevara och förbättra funktioner.

Samordning där Assistansen ingår är då mycket viktig.

Nationella riktlinjerna för TBI, traumatisk hjärnskada, bör även omfatta handledning av assistenter vid svåra kognitiva skador.

>>>

Christer Björkström från Kalmar var ett av de 30 ombud från hela landet på Nynäsgården i Nynäshamn.

Fredrik Vidhamre ingår i Hjärnkrafts LSS-grupp och valdes till vice ordförande vid föbundsstämman.

Nuvarande kollektiva försäkring som finns via Folksam och endast gäller vid aktiviteter arrangerade i Hjärnskaedeförbundet Hjärnkrafts regi kommer också att finnas kvar.

Verksamhetsplanen för kommande två år

Utöver de strategiska målen där fokus ligger på ord som "stärka och utveckla" ser man en energi och framåtanda i skrivningen vilket vi alla kände under dagarna. Medlemsantalet ska ökas och detta konkreta sätt att tänka ska genomsyra allt vårt arbete. Det vi alltid måste fråga oss blir: HUR ska denna aktivitet ge fler medlemmar?

Konkreta verksamhetspunkter som togs upp:

- att intentionerna i rättighetslagen LSS (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade) följs och att vi vill bryta den nedrustning som nu pågår av lagen.
- att verka för att SIP (Samordnad individuell plan) blir mer nyttjad.

- att stärka anhöriga och kunskapen om deras behov vilket vi idag har en förbundsövergripande verksamhet kring som leds av Ann Hellströmer.
- att öka kunskapen om och respekten för konsekvenserna av en hjärnskada.
- att sprida kunskapen om och resultatet från Modellprojektet, Hjärnkrafts arvsfundsprojekt.
- att stärka omvärldsbevakningen och delta i europeiska samarbetet.

Internt ska förbundet verka för att stärka föreningsarbetet genom att kartlägga behoven och stärka kommunikationen mellan förbund och föreningar.

Särskilt fokus ska läggas på ett förebyggande perspektiv i anhörigarbetet.

Sammanfattningsvis känns det som vi alla lämnade stämman med en känsla av tillförsikt, energi och framåtanda! Fortsätt kämpa där ute och hör gärna av er till oss med era behov, frågor och idéer!

Så tyckte ombuden

Fortsättning.

1. *Vad anser du har varit mest intressant under föbundsstämman?*
2. *Vilken anser du är Hjärnkrafts viktigaste fråga de närmaste åren?*

Benny Stark, Hjärnkraft Kronoberg

Fråga 1: Att lyssna om visioner, nyheter och utveckling. Och att träffa ombud från andra länsföreningar.

Fråga 2: Utveckling, rätt arbetssätt, "överleva" som förbund i samhällsförändringar med sjunkande medlemsantal hos flera föreningar.

Monica Roske, Hjärnkraft Kalmar

Fråga 1: En god stämning och varm atmosfär. Så många brinner för föreningens frågor. Förståelse för varandras funktionsnedsättningar. Framtidsvisionerna.

Fråga 2: LSS. Och diskussionerna om samgående med andra förbund, den så kallade Hjärnfyrn. Hur får vi fler medlemmar och behåller de vi har?

Den nyvalda förbundsstyrelsen

Bakre raden från vänster; Fotini Mavromati Athanasiadi, Mari Almgren Thomas Kollberg, Björn Boqvist och Fredrik Vidhamre. Främre raden; Rosalie Gnipe, Maria Lundqvist-Brömster, Lena Eriksson, Ann Hellströmer och Sofie Wennberg.

Stig Nyman var ordförande för förbundsstämman och Marie-Jeanette Bergvall sekreterare.

Gunilla Åhrén till höger beskrev Kunskapsnätet - ett projekt som drivs av RTP och Hjärnkraft och syftar till att stärka enskilda personer med funktionsnedsättning, så att de kan utöva sina medborgliga rättigheter och skyldigheter.

Hjärnkraft tecknar en kollektiv olycksfallsförsäkring för alla medlemmar

Från och med den 1 januari 2017 är samtliga medlemmar i Hjärnkraft kollektivt olycksfallsförsäkrade hos UNIK-försäkring. Allt för att alla ska få ett mer heltäckande skydd när olyckan är framme.

Den kollektiva olycksfallsförsäkringen skiljer sig dock generellt från individuella olycksfallsförsäkringar i gränserna för ersättningsbelopp och självrisker, så var noga med att jämföra era redan tecknade olycksfallsförsäkringar och denna kollektiva olycksfallsförsäkring innan ni gör förändringar i er försäkringsbild.

Mer information kring vår nya kollektiva olycksfallsförsäkring finns på vår hemsida. På stämman i oktober i år, togs beslut om att höja medlemsavgiften för enskilda medlemmar med 20 kr till 220 kr per år och för familjemedlemsskap med 40 kr till 340 kr på år.

Grattis Maria Lundqvist-Brömster...

ny ordförande för Hjärnkraft

Hjärnkraft har pratat med Maria Lundqvist-Brömster om förbundet, uppdraget och hjärnskador. Stämman valde henne med acklamation till ny förbundsordförande.

- Det känns jätteroligt – jag fick en bra respons och många kom efteråt och önskade lycka till, kommenterar Maria Lundqvist-Brömster.

Text och foto:

Kerstin Orsén

kerstin.orsen@hjarnkraft.se

Det var på Hjärnskaforum 2013 som Maria Lundqvist-Brömster började intressera sig för hjärnskaområdet på allvar. Då satt hon i riksdagen som funktionshinderpolitisk talesperson och var inbjuden till en paneldebatt.

– Jag fick upp ögonen för hjärnskafrågor vid konferensen när jag hörde personernas berättelse om hur de hade blivit behandlade och hade svårigheter att få rehabilitering. Det jag fick ta del av under de två dagarna skakade om mig. Samtidigt debatterades att Sverige skulle ha en jämlik vård och Socialstyrelsens rapport visade stora brister. Då insåg jag att här fanns det oerhört mycket att göra, berättar Maria Lundqvist-Brömster.

Som funktionshinderpolitisk talesman har hon fått många kontakter och skapat ett nätverk inom funktionshinderrörelsen.

– Efter förra valet ville jag inte släppa det. Om jag kan vara en resurs i någon organisation väljer jag Hjärnkraft. Våren 2015 blev jag inbjuden till länsföreningen i Västerbotten och det kändes naturligt att engagera sig.

Har du någon egen erfarenhet av hjärnskador, eller som anhörig eller vän?

– Jag har via mitt engagemang fått många nya vänner som skadats på olika sätt. Det är en stor förmån att få vänner med funktionsnedsättning. Min morfar dog i hjärnblödning när jag var nio år – med den teknik som idag kan rädda allt fler liv kanske han hade varit medlem i Hjärnkraft. Förbundet fanns inte då. Hjärnkraft är ju ett relativt ungt förbund.

Maria Lundqvist-Brömster har knappt tillträtt som förbundsordförande vid intervjun. Förutom ett konstituerande möte hade

hon ännu inte sammanträtt med den nya förbundsstyrelsen. Därför vill hon inte gå in konkret på vilka frågor som hon vill att förbundet ska driva. Men rent generellt vill hon att Hjärnkraft ska synas mer.

– Vi måste finnas där den samhällspolitiska debatten finns och synas mer. Just nu är assistans och LSS viktiga frågor. Det kan också handla om tillgänglighet, kommunikation, arbetsmarknad och möjligheten för personer med hjärnskada att, ofta med hjälp av assistans, vara delaktiga och känna att man är fri att vara med och påverka, att känna att man är en resurs i samhället.

– Vi måste jobba mer med att synliggöra oss, visa att vi finns, bland annat genom vara med i samhällsdebatten på ett tydligare sätt. Jag har mött medlemmar som av en händelse sett via Google att det finns något som heter Hjärnkraft. Vi måste ta ett steg framåt, vara delaktiga och visa att vi finns. Vi ska inte ducka bara för att vi är små. Vi ska påverka opinionen, driva våra frågor och tillsammans med andra förbund driva frågor som är viktiga för medlemmarna.

Vad vill du förändra eller utveckla?

– Hjärnkraft ska vara ett förbund att räkna med som har kunskap, kompetens och drivs av ett engagemang. Då måste vi jobba både internt med den egna organisationen och utåt. Vi har också en budget att ta hänsyn till men allt behöver inte kosta pengar.

Vad vill du åstadkomma som ordförande?

– Jag skulle önska fler medlemmar. Det blir det om de län där vi inte har någon verksamhet får hjälp att sätta igång. Det är viktigt att förbundet inte tappar eldsjälarna – det finns många runt om i landet. Vi måste jobba mer med kommunikation. Vi har en jätteviktig roll i att stärka föreningarna och ibland kanske jag som ordförande behöver resa ut på lokala kampanjer. Jag har ingenting emot att använda min tid genom att vara ute bland människor. Det är där man gör jobbet. Det är min ambition och jag hoppas att jag kan förverkliga den.

En enhällig förbundsstämma valde Maria Lundqvist-Brömster till ny ordförande.

*Kortfakta om Hjärnkrafts nya ordförande:***Namn:** Maria Lundqvist-Brömster**Övriga Hjärnkraftsuppdrag:** Ordförande i länsföreningen för Västerbotten.**Andra uppdrag:** Politiska uppdrag på lokal och regional nivå.**Arbete:** Socionom, är socialsekreterare i Nordmaling och jobbar med stöd och placeringar för barn och unga.**Hjärtefråga:** Assistansen. "Jag känner att det som händer inom LSS-området är mycket oroande, därför är det viktigt att bevaka utvecklingen inom assistansen och skapa opinion".**Favoritapp:** Spotify.**På nattduksbordet:** ligger massor med böcker, bl a Leif GW Persons bok "Gustavs pojke" och flera historiska böcker.**Okänd talang:** Jag kan joddlar.**Fritid:** Pysslar hemma, prioriterar att vara med barnbarnen och åker gärna utför på vintern.*Vilken blir din tuffaste uppgift?*

– Det är en utmaning att värva fler medlemmar och att få ett levande Hjärnkraft i hela landet. Det är högt prioriterat, samtidigt måste vi synas i samhällsdebatten. Det är så vi kan få vårt namn synliggjort.

Vad tror du om målet om att öka till 4.400 medlemmar under 2017-2018?

– Det är två år dit – det är ett tufft mål men det kan gå. Det ska vi sträva mot och då krävs att vi jobbar på alla nivåer. Både med aktiv rekrytering och tydliga rutiner kring medlemskapet, till exempel att vi hör av oss och frågar varför vissa lämnar och hälsar nya medlemmar välkomna med stora famnen. Där kan varje län göra mycket. Det gäller bara att hitta bra rutiner.

Hur kommer medlemmarna att märka att du blivit ordförande?

– Min ambition är att vara en närvarande ordförande. Hjärnkraft är inte Stockholm, vi finns över hela landet. Jag tänkte börja med att bjuda in mig där vi inte har så stor aktivitet. Jag tror att vi kommer höras mer i samhällsdebatten. Jag möter många eldsjälar med ett stort engagemang i Hjärnkraft. Vi ska fortsätta att vara stolta över att företräda och vara med i Hjärnkraft.

Om du får önska dig något när det gäller Hjärnkraft – vad skulle det vara?

– Ett starkt engagemang. Då är medlemmarna viktiga. Det är medlemmarna som gör Hjärnkraft. Ingen kan rodde det här själv utan allt gör vi tillsammans. ■

"Vi måste jobba mer med att synliggöra oss, visa att vi finns, bland annat genom vara med i samhällsdebatten på ett tydligare sätt"

ANNONS

Misa Liljeholmen erbjuder arbetsinriktad verksamhet för dig som förvärvat en hjärnskada i vuxen ålder.

"Misa har varit ett bra stöd för mig efter skadan. Jag rekommenderar verkligen Misa!"

Lena Boström deltagare

☎ 08-669 01 60

liljeholmen@misa.se

www.misa.se

Undervisning säkrad för elev på sjukhus

Förra året ändrades lagen så att elever nu har rätt till undervisning under sjukhusvistelse oavsett tidslängd. Istället är det elevens behov av undervisning som är avgörande. "Ett sjukdomstillstånd ska inte behöva leda till att en elev får betydande kunskapsluckor om inte sjukdomstillståndet i sig sätter upp hinder för att delta i sjukhusundervisning", skriver regeringen. Det innebär att elever som gör återkommande endagsbesök på rehabiliteringsklinik eller sjukhus (istället för längre slutenvård), kan få undervisning eller läxhjälp. Endagsbesök har ju blivit allt vanligare för personer med förvärvad hjärnskada.

Nu har Skolverket skrivit Allmänna råd; *Undervisning på sjukhus*. Finns att beställa eller ladda ner från Skolverkets hemsida.

Rätten att få undervisning på sjukhus har förstärkts:

Tumreglerna är att:

- Undervisning är sällan obehövlig. (Endast om en elev ges vård på sjukhuset under mycket kort tid vid något enstaka tillfälle, eller om det inte är pedagogiskt motiverat.)
- Barns bästa ska gälla.
- Skolplikt gäller, men studierna anpassas naturligtvis efter elevens förutsättningar.

Karin Karlsson
ka.e.karlsson@gmail.com

Idétorget gav ett gott resultat!

Få saker är så roligt som när engagemang och framåtanda griper tag i en! På stämman hade vi ett idétorget, där alla hade möjlighet att lämna idéer och föra samtal med oss. Det blev många roliga samtal och tanken är att vi nu ska ta tag i dessa goda förslag och krafter!

Ett axplock kring vad som sades:

- "Ha föredrag i samarbete med Hjärn4:an, (ett samarbete Hjärnkraft har med Strokeförbundet, Personskadeförbundet RTP och Afasiförbundet), i frågor som rör samtliga organisationer. Då når vi fler!"

Svar: Vilken bra idé! Vi har inom Hjärnkraft tankar om att lyfta vår utbildningsverksamhet med lite nya tekniska lösningar där bland annat utbildningar på distans kommit upp. Detta kommer nu provas i vårt vardagsarbete med distansmöten med hjälp av en videokonferensutrustning.

- Samordnad intern kommunikation är en sammanfattning av: mer stöd till läns-, och lokalföreningarna, besök från riksorganisationen på läns- och lokalnivå, föra ut goda exempel och fokusera på möjligheter.

Svar: En del av riksorganisationens fokus under kommande mandatperioden kommer handla just om intern kommunikation, enligt verksamhetsplanen. Vi har all anledning att se över situationen och göra en föreningsövergripande genomlysning av vårt arbete. Nya förbundsstyrelsen prioriterar detta och återkommer med upprop, appeller, interna enkäter, besök och förslag. Håll ögon och öron öppna!

Med idétorget hoppas jag att ni som medlemmar och läsare känner er engagerade och hittar flera idéer att skicka in. Tanken med idétorget är att föra en dialog med medlemmar och läsare! Så mejla gärna era idéer och tankar, så återkommer vi med svar!

/Förbundssekreteraren.

Mejla till: johan.beckman@hjernkraft.se

Hjärnkraft vill starta en anhörigtelefon

VILL NI VARA MED?

Vi har haft en lotsträff den 12 november där vi kom fram till att vi vill försöka starta en anhörigtelefon. Tanken är att anhörigtelefonen ska finnas på olika platser i Sverige och bemannas förslagsvis ett par timmar varannan vecka. Telefonen ska bemannas av frivilliga och erfarna anhöriga för att svara på frågor från andra anhöriga.

Vi hoppas att alla föreningar runt om i landet tar upp denna budkavle på styrelsemöten och drar igång stafetten för att nå fler anhöriga.

För mer information hör gärna av dig till:
hej@annhellstromer.se

Väl mött - din insats är viktig!

ANNONS

Assistans efter dina önskemål

Delaktighet - Kunskap - Närhet - Förebilder

Vår assistans bygger på den kunskap och erfarenhet som vi har på Rehab Station Stockholm av att bedriva framgångsrik neurologisk rehabilitering.

Kontakta Annika Törnsten
 Telefon 08-555 44 172
annika.tornsten@rehabstation.se
www.rehabstationassistans.se

Rehab
 Station Assistans

Tidig bedömning kan vara avgörande för rehabilitering vid svår traumatisk hjärnskada

Personer som drabbats av en skallskada efter olycksfall eller misshandel och är medvetandesänkta när de kommer till sjukhus bedöms ha en svår traumatisk hjärnskada. Dessa personer har skador av varierande svårighetsgrad. En del personer återhämtar sig helt och hållet medan andra får stora kvarvarande funktionsnedsättningar. Det visas i Maud Stenbergs avhandling.

Text: Maud Stenberg
Överläkare,

Neurorehabiliteringen NUS,
Neurocentrum,
Norrlands Universitets sjukhus
MD, PhD Institutionen
för samhällsmedicin och
rehabilitering, enheten för
rehabiliteringsmedicin,
Umeå universitet.

Avhandlingen baseras på delar av data från multicenterstudien PROBRAIN från fem av sex neurotraumacentrum i Sverige, och ett på Island. Studien initierades av professor Jörgen Borg med medarbetare vid Institutionen för Kliniska vetenskaper, Danderyds sjukhus, KI.

Insamlingen av data påbörjades i januari 2010 och avslutades i december 2012. Målet med avhandlingen är att öka kunskapen om det kliniska förloppet och prognostiska faktorer vid svår traumatisk hjärnskada hos personer i arbetsför ålder.

Uppföljning av personerna genomfördes vid tre tidpunkter; efter tre veckor, tre månader och ett år. Kognitiv och beteendemässig återhämtning bedömdes enligt Rancho Los Amigos Cognitive Scale Revised (RLAS-R) och återhämtning avseende medvetande, oberoende i och utanför hemmet, arbete, sociala-/fritidsaktiviteter, familj och vänskapsförhållanden samt möjlighet till normalt liv skattades enligt Glasgow Outcome Scale Extended (GOSE).

Vårdvägar och rehabilitering efter det akuta omhändertagandet jämfördes med patienternas funktionsnivå tre månader respektive ett år efter skadetillfället. Återhämtning vid svår medvetandestörning följdes vid de tre tidpunkterna liksom screening av högre hjärnfunktioner och skattning av känslomässig påverkan.

Antalet inkluderade personer var totalt 114 över en tvåårsperiod. Efter ett år hade sju personer avbrutit studien och sju avlidit.

Inkluderade personer var i åldrarna 18-65 år, med svår traumatisk hjärnskada, som vårdats på neurointensivvårdsavdelning eller annan intensivvårdsavdelning i samråd med neurokirurg.

Tre studier baseras på data från alla personer. Två studier baseras på en regional subpopulation i norra Sverige (Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten).

Maud Stenberg var ansvarig och följde upp personerna i norra Sverige tillsammans med psykolog Anna-Lisa Nilsson. Uppföljningarna genomfördes där patienten befann sig just vid det tillfället, på sjukhus, vid hälsocentraler eller i hemmet.

Tre subgrupper studerades. En grupp om 47 personer var medvetandesänkta eller sövda vid tre veckor. En annan grupp, 42-78 personer klarade att genomföra ett test med olika tankeuppgifter för screening av högre hjärnfunktioner samt självskattning av tecken på ångest och depression.

Slutligen gjordes en fördjupad beskrivning av den regionala subgruppen i norra Sverige om 37 personer där även personernas vårdvägar studerades samt den prognostiska möjligheten att med två tidiga datortomografiundersökningar av hjärnan förutsäga hur enskilda personer återhämtar sig fram till och med ett år.

Andelen personer som förbättrades till att vara oberoende i hemmet vid ett år, var för hela gruppen 55 procent (regional subgrupp 64 procent). Andelen med det sämsta utfallet, det vill säga de som avled på sjukhus eller bedömdes vara svårt medvetandesänkta efter ett år var 12 procent (regionala subgrupp 19 procent). De som avled var äldre och svårare skadade.

Nittiosju av hundra personer fick inbyggande rehabilitering under studietiden men det var inte alla som fick rehabilitering vid en specialiserad hjärnskadeavdelning. En del fick vänta mer än en månad. Att få vänta på rehabilitering efter neurointensivvård var i

Liksom i en tidigare studie från Norge innebar väntetid till rehabilitering att det gick sämre för personerna efter ett år.”

Maud Stenberg försvarade sin avhandling "Svår traumatisk hjärnskada – kliniskt förlopp och prognostiska faktorer" i maj -16.

Foto: Dreamstime.

stort sett lika vanligt som att personerna flyttades över direkt.

För 30 procent av personerna genomfördes en till fem förflyttningar mellan olika avdelningar efter intensivvård fram till att rehabilitering kunde erbjudas, däremot fanns det ingen signifikant koppling mellan antalet förflyttningar och utfall vid ettårsuppföljningen.

Längre tid inom intensivvård innebar en lägre grad av återhämtning vid ett år. Kognitiv förmåga förbättrades över tid men var relativt stabil mellan tre månader och ett år. Hela 38 procent kunde genomföra det kognitiva testet redan efter tre veckor i denna svårt skadade grupp.

Numera kan man särskilja mycket svår medvetandestörning (vilket tidigare bedömdes som vegetativt tillstånd) i två nivåer:

- a) minimalt medvetandetillstånd (högre grad av medvetande).
- b) icke-responsivt vakenhetstillstånd (vegetativt tillstånd, lägre grad av medvetande).

Personer som bedömdes vara i ett minimalt medvetandetillstånd eller var sövda efter tre veckor hade bättre prognos än de som bedömdes vara komatösa, alternativt i ett icke-responsivt vakenhetstillstånd vid samma tidpunkt.

Ingen av de patienter som vid tre veckor var i ett icke-responsivt vakenhetstillstånd var helt oberoende i hemmet vid ett år (för en person saknades data). Liksom i en tidigare studie från Norge (Andelic et al 2012) innebär väntetid till rehabilitering att det gick sämre för personerna efter ett år. I en svensk studie (Sörbo et al 2005) gick det bättre för

patienter som fick tidig specialiserad rehabilitering och en sammanhängande vårdkedja samt uppföljningar på lång sikt.

Rutiner för transporter av svårt traumatiskt hjärnskadade personer i norra Sverige till det enda neurotraumacentret i den glest befolkade regionen verkar fungera mycket bra men efter neurointensivvård förflyttas patienter mellan sjukhus och vårdavdelningar utan att någon strukturerad vårdkedja kunde identifieras.

Tidiga datortomografiundersökningar av hjärnan för den regionala subgruppen innebar inte någon klinisk nytta för att prognostisera utfall vid ett år.

Denna avhandling visar på olika prognostiska faktorer efter svår traumatisk hjärnskada. Den visar även på komplexiteten av tillståndet och på patientgruppens olika behov av rehabiliteringsåtgärder. Rehabilitering efter svår traumatisk hjärnskada kan förbättras. Sammanhållna vårdkedjor med specialiserad hjärnskaderehabilitering utifrån den kunskap vi har idag samt nya riktlinjer bör ses över.

Resultaten kan bidra till ökad kunskap i det kliniska arbetet och för en likvärdig vård i såväl glesbygd som i tätbefolkade områden. Resultaten kan även ge stöd för förbättrad information till patienter, närstående, ansvariga vårdgivare och ett bättre nyttjande av resurser. Uppföljning av dessa personer på längre sikt upp till minst 5-10 år efter skadan är ett viktigt fortsatt forskningsområde i syfte att kartlägga förutsättningar för förbättring av omhändertagande och som kan bidra till underlag för nationella riktlinjer för denna patientgrupp. ■

Liten ordlista

Prognostiska – ställa prognos för; förutsäga.

Subgrupp – en mindre grupp som ingår i en större grupp.

ProBrain är ett samarbete mellan neurointensiv- och rehabiliteringskliniker vid regionsjukhusen i Umeå, Uppsala, Stockholm, Linköping och Göteborg och Reykjavik.

Rancho Los Amigos Cognitive Scale Revised (RLAS-R)

En svensk bearbetning "Rancho Los Amigos Kognitionsskala" har gjorts 2009 av Alison Godbolt, Christer Tengvar och Jörgen Borg, 2009. Skalan innehåller tio kognitiva funktionsnivåer. I korthet kan de beskrivas som varierande medvetandenivåer. Vid nivå 1-3 är patienterna inte vakna och interagerar inte, vid nivåerna 4-6 är de desorienterade och de högre nivåerna 7-10 innebär olika grad av vakenhet.

Glasgow Outcome Scale Extended (GOSE)

Den ursprungliga skalan för klassificering av behandlingsresultat efter svår, traumatisk hjärnskada, baserad på funktionsnivå (GOS) innehöll fem kategorier som utvidgats till åtta i GOSE.

■ Maud Stenberg har fått medel ur Hjärnskadefonden. Hon finns också med i processgruppen Medicinska insatser, vuxna i Modellprojektet.

Modellprojektet

- rullar på enligt plan

Arbetet i processgrupperna pågår enligt den dokumentationsplan som tagits fram. Komplexitet är det ord som i de flesta sammanhang kommit att användas för att beskriva den värld som präglar insatser för personer med traumatisk hjärnskada och deras anhöriga. Parallellt med processgruppernas kunskapsunderlag arbetar projektet med att ta fram en plan för implementering.

Text:

Marie-Jeanette Bergvall
marie-jeanette.bergvall@
hjärnkraft.se

■ Läs mer om projektet på
www.levamedtraumatiskhjärnskada.se

Broschyren om Modellprojektet har uppdaterats.

I takt med att underlagen kommer in från de olika grupperna visas hur enormt komplext det är med alla kontakter, alla beslut och alla aktörer som finns. Grupperna har genomfört en gemensam workshop för att definiera och tydliggöra modeller för samordning av de olika aktörer som är involverade kring en person med hjärnskada.

Allt mer har vi kommit att inse att det i många stycken är en pedagogisk uppgift att beskriva hur verkligheten ser ut för personer som är så beroende av samhällets olika stödinsatser. Eftersom vården är så olika organiserad i olika delar av landet är det inte självklart ens för de som är involverade i projektet hur beslutsprocesserna ser ut i olika landsting.

Processgruppernas arbete

- **Samordning** har tillsammans med processgruppen Stödfunktioner tagit fram schematiska bilder för att illustrera och klargöra komplexiteten i samhällsinsatserna. Samordningsgruppen har också ansvarat för den gemensamma workshop som anordnats.
- **Stödfunktioner** har genomfört en pilotundersökning i ett 40-tal kommuner för att undersöka vilka stödfunktioner som finns i form av koordinatörer eller vägledare/lots. I en av kommunerna finns arbetslots och i två kommuner planeras för lots. Generellt kan konstateras att det inte finns många insatser

som är anpassade för just denna målgrupp. I sitt referensgruppsmöte har man också tagit med politiker och beslutsfattare som på sikt kan underlätta implementeringen.

- **Medicinska insatser** för vuxna har precis gått ut med en enkät till landstingen för att följa upp vilka förändringar som skett efter Socialstyrelsens rapport 2012.

- På barnsidan finns etablerade nätverk med rehabiliteringsteam både i Sverige och internationellt som ger stort stöd i arbetet för **Medicinska insatser barn**. Där har gruppen identifierat flera riktlinjer bland annat i Nordirland och i Nederländerna som täcker in många av de områden som gruppen anser skulle behövas även i Sverige.

- **Barn skola fritid** planerar för fokusgrupper med barn/föräldrar och skolpersonal på flera håll i landet som ska genomföras under våren.

- **Stöd och service** har skrivit ett första utkast till underlag som planerats för projektåret och det analyseras nu i referensgruppen.

- **Arbete-sysselsättning-försörjning** har en ny processledare och gjort en nystart efter att de tagit fram ett första utkast till nulägesbeskrivning.

Implementeringsarbetet inlett

Projektet har genomfört ett möte hos Socialstyrelsen och fått möjlighet att bifoga ett antal frågor i den enkät som Socialstyrelsen nu skickar till habiliteringschefer i lands-

Foto: Marie-Jeanette Bergvall

Catherine Aaro Jonsson presenterade Modellprojektets arbete vid Nationella konferensen king barn i Umeå.

Illustration: Dreamstime.

tingen, både vuxen- och barnhabilitering. Den ger värdefull information till projektet. I slutet av januari 2017 kommer nya möten med Socialstyrelsen att genomföras för att diskutera hur vi kan gå vidare med implementeringsarbetet utifrån Modellprojektets resultat.

Vid den Nationella konferensen kring barn i Umeå deltog både processledningen och Catherine Aaro Jonsson och presen-

terade Modellprojektets arbete, med fokus på barn och ungdomar. Vid många tillfällen under konferensen sades att det finns kunskap på gruppnivå, men att den inte kan tillämpas på individer eftersom konsekvenser och återhämtning efter traumatisk hjärnskada är så olika mellan individer. Det präglar också det arbete som pågår i Modellprojektet hur vi kan hitta modeller som tar hänsyn till de individuella variationer som finns. ■

ANNONS

Rehabilitera dig på Valjeviken eller Humlegården!

På Neuroförbundets anläggningar Valjeviken och Humlegården har du möjligheter att under hela året komma på rehabilitering. Vi tar emot patienter från hela Sverige.

Valjeviken erbjuder:

Rehabilitering/träning

– med sjukgymnast, arbetsterapeut och kurator

Rekreation

– i en vacker, rogivande miljö, boende med hotellstandard

Diagnoskurser

– ALS, MS, MG, Parkinson, Stroke, CP, NMD, Ataxi m.fl.

Aktivitetskurser

– testa dina gränser

Humlegården erbjuder:

Rehabiliteringsprogram, neurologiska diagnoser

– med sjukgymnast, arbetsterapeut, logoped, sjuksköterska och kurator

Dagrehabilitering/träning

– inom Stockholms läns landsting finns möjligheten att välja dagrehabilitering

Diagnoskurser

– Lär dig mer om din diagnos, träning och rehabilitering

Vi hjälper dig att söka kostnadsansvar. Beställ våra broschyrer för mer information!

Telefon: 0456-151 15

Telefon: 08-598 833 00

På valjeviken.se finner du också information om utbildningar och kurser på vår folkhögskola samt vårt utbud i Mättinge, Trosa.

info@valjeviken.se, www.valjeviken.se / info@humlegarden.a.se, www.humlegarden.a.se

Hamilton.

Säpo.

Maskinen.

Foton: Dreamtime

Vilka konsekvenser!

Många deltagare vid utbildningsdagen i Karlstad den 27 oktober förvånades av vilka konsekvenser en förvärvad hjärnskada kan få. Det är dags att öka kunskapen om hur hjärnskador yttrar sig.

sedan om hjärnan, detta fantastiska organ, om dess uppbyggnad och funktion samt vad som händer vid en skada.

De flesta har säkert sett bilder på hur hjärnan delas in i en mängd olika områden som tillsammans bildar hela hjärnan. Rita förklarar det pedagogiskt och lättförståeligt och delar in hjärnan i tre delar.

"Hamilton" Han ser till att saker och ting utförs.

Skador i **Frontalloben** kan få konsekvenser för tex omdöme, initiativförmåga, känslor. (Som kanske inte alltid är det bästa)

"Säpo" Som lagrar, minns och samlar.

Skador på **Hjäss/Nackloben** får ofta konsekvenser på tex minne, inläring, planering

"Maskinen" Vi andas, håller tempen, hjärtat slår, blodtrycket regleras

Skador/tryckökning på **Hjärnstammen**, innebär oftast livsfara.

Många av Hjärnkrafts medlemmar med egen skadeerfarenhet har insatser enligt

Text:

Per-Erik Nilsson

Utbildningsansvarig,

Hjärnkraft

Fredrik Vidhamre

Vice ordförande, Hjärnkraft

Niklas Håkansson har föreläst på flera av förbundet utbildningsdagar. Många deltagare har lyssnat på hans berättelse, sett filmen och bilderna från sjukhuset och imponerats av Niklas återgång till ett mer "normalt" liv. Ett liv som efter misshandeln kantas av rehabilitering, fysiska begränsningar, depressioner, ständig huvudvärk, balanssvårigheter, synfältsbortfall etc.

Deltagarna i Karlstad var inget undantag, de förundrades och imponerades av Niklas resa. Många förvånades också över vilka fruktansvärda konsekvenser en förvärvad hjärnskada kan få. Ett slag i bakhuvudet med en flaska i ett ungdomsbråk fick livslånga och svåra konsekvenser.

Niklas samtalsstöd, mentor, terapeut och rehabiliterare, Rita Ehrenfors, föreläste

Rita Ehrenfors delar in skadorna i fyra grupper.

1. Medfödda

tex CP-skador, utvecklingsstörning

2. Progressiva

tex MS/Parkinson

3. Förvärvade

Diffusa skador

Fokala skador

Traumatiska skador

hjärnskakning

propp-tumör

Kross-blödning, syrebrist

4. Symptom på skador

tex epilepsi, narkolepsi

LSS-lagen, och det finns ett stort intresse för hur lagen fungerar. Senaste årens utredningar, neddragningar och fuskjakt har verkligen oroat många av medlemmarna. Anna Strimbold, jurist på assistanskooperativet JAG, förklarade hur denna viktiga lag fungerar i praktiken.

Dagens avslutande ämne var rehabilitering. Kristina Lindgren, specialist i Rehabiliteringsmedicin och verksam vid Neurorehab på Karlstads Centralsjukhus, beskrev tillsammans med sina kollegor hur arbetet på en neurorehab-avdelning kan se ut.

Till sist berättade Hanni Troje och Maria Österman från FrykCenter hur rehabiliteringsarbetet går till i deras välkända lokaler i Torsby. Neurorehab och FrykCenter har ett utbrett samarbete, när den landstingsdrivna rehabiliteringen är slutförd remitteras ofta patienten till FrykCenter för en vistelse med ytterligare rehabilitering.

Professionens föreläsningar under dagen styrker Hjärnkrafts arbete för, och övertygelse om, att rehabilitering efter en förvärvad hjärnskada ska vara livslång, obruten och individuell. ■

ANNONS:

Hjärnskaderehabilitering

Kommunikation

Kognition

Delaktighet

Ring Maria Blad tel 0739 41 46 73

Läs mer på **furuboda.org**

FURUBODA
Folkhögskola

Hjärnkraft

Landet runt: Stockholm

Hjärna tillsammans är ett treårigt samverkansprojekt mellan ideella organisationer, vårdgivare och fristående aktörer för att uppnå bästa möjliga stöd och rehabilitering för personer med förvärvad hjärnskada. Detta ska skapas genom mötesplatser, samverkan, utbildning och en kunskapsbas.

Hjärna tillsammans är tänkt som navet i Stockholms län för råd och stimulans, att samla och utveckla kunskap och arbetssätt, kontaktnät och långsiktigt stöd.

Hjärnkraft Stockholms län är med och driver projektet tillsammans med Afasiföreningen, Strokeföreningen, Neuroförbundet, Stiftelsen Stockholms sjukhem, Rehabmedicinska universitetskliniken Danderyds sjukhus, Stiftelsen Stora sköndal, Rehab Station Stockholm, Hjärnskadecenter, Hab&Hälsa, Misa och Resursteamet med stöd från Allmänna arvsfonden.

Besök hemsidan och se vad projektet kan erbjuda dig som har en egen skada, är anhörig eller tillhör professionen:
www.hjarnatillsammans.se

Lena Nygren

Hjärnkraft svarar på utredning om hälsoväxling

■ Utredningen har utarbetats av Social- och Finansdepartementet inom ramen för regeringens åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Uppdraget var att utarbeta förslag om arbetsgivares drivkrafter att vidta insatser för att sjukskrivna arbetstagare ska kunna återgå i arbete.

Hjärnkraft stödjer Handikappförbundens svar. Vi har även kompletterat svaret utifrån att det för personer med traumatisk hjärnskada THS, idag saknas riktlinjer och vårdprogram för omhändertagande i vården. Vidare hänvisar vi till en undersökning där personer med THS hamnade sämst av samtliga diagnosgrupper när man tillfrågade arbetsgivare om vilken grupp man är mest tveksam till att anställa.

Hjärnkraft har svårt att se att utredningen ska bidra till ökad sysselsättning. Vidare strider undantagen i förslaget mot FN's deklaration om Mänskliga rättigheter. Vi ser med oro att kvalitetshöjningar i LSS-insatser ska bekostas av neddragningar inom assistansersättningen och att man pekar ut olika grupper genom att ge dessa olika förutsättningar och ställa dem mot varandra.

Hjärnkraft är emot förslaget till särskild sjukförsäkringsavgift, särskilt högriskskydd och avgiftsbegränsning, på grund av att de enbart medför negativa konsekvenser för personer med förvärvat hjärnskada. Svaret finns i sin helhet på www.hjarnkraft.se.

Förbundssekreterare
Johan Beckman

Landet runt: Borås/7härad

Familjerally i Alingsås

Biltur med tipsfrågor och fyra praktiska stationer

På söndagen 25 september genomförde Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft sitt traditionella bilrally i Alingsås.

Det fina höstvädret hade lockat närmare 30 deltagare som fick åka en runda med start på Sveagatan, via Ängebo och därefter till backarna i Edsås med utsikt över den glittrande sjön Färgen.

Några gula löv fanns på björkarna i Hemsjö och vid vårdcentralen i Ingared fick förarna prova på att backa bilen. Under järnvägen i Norsesund och till en praktisk övning vid stationen i V Bodarna.

Erik Dahlin, Borås fick motta den ståtliga vandringspokalen.

Det går många tåg förbi den stationen.

Bilfärden gick sedan via lokalgatan till den nya stadsdelen i Alingsås, Stadsskogen, och målet vid Sveagatan. Segrade gjorde Erik Dahlin, Borås, som fick motta den ståtliga vandringspokalen och en tröja sponsrad av Toyota.

Deltagarna kom från Uddevalla, Göteborg, Ulricehamn, Borås och naturligtvis Alingsås.

Föreningen tycker det är viktigt att erbjuda medlemmar denna utflykt som ett avbrott i vardagens boendemiljö. Medborgarskolan ställde upp med lokaler för fika och prisutdelning.

Bild: Dreamstime

Text: Ingvar Hansson
Foto: Lars Claesson

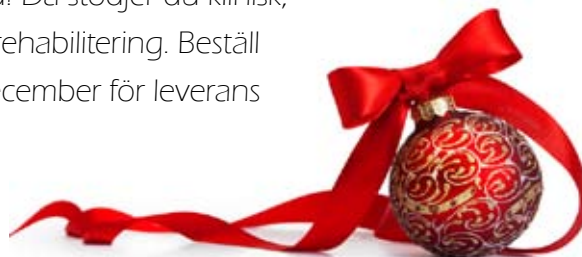
Julklappstips - En gåva till Hjärnskadefonden!

Ge bort en julklapp som gör skillnad! Då stödjer du klinisk, patientnära forskning inom hjärnskaderehabilitering. Beställ på www.hjarnkraft.se senast den 16 december för leverans av julkort innan tomten kommer.

God Jul!

Landet runt: Göteborg

HjärnPunkten växer och frodas

Efter vårens succé med studiecirkel och café startade vi hösten med ytterligare kurser i silversmide, konst och karate/självförsvar, totalt sju cirklar och upp till 50 deltagare varje måndagskväll!

Ett par drop-in-hörnor för pyssel respektive hjälp med teknik/mobil/data-frågor har vi också öppnat i kafé. Dessutom utökat med en kväll till, där HjärnPunkten deltar i kulturprogrammet på Dalheimers hus. Musik och quiz, husets förmågor samt bildvisning har stått på programmet.

Parallellt med alla populära aktiviteter arbetar styrgruppen vidare med fortsatt drift efter Arvsfondsprojektet HjärnPunktens slut. På MR-dagarna i Malmö, där Arvsfonden visar uppsatsningen Egen kraft och även om inte HjärnPunkten är bland talarna så är vi verkligen ett projekt där deltagarnas egen kraft tas tillvara och växer!

Vill du få mer information, mejla hjarnpunkten@hjarnekraftgoteborg.se och kolla alla bilder på Facebook-grupperna HjärnPunkten och Hjärnkraft Västra Götaland.

Text Kerstin Söderberg

Foton: Lennart Lundén

Musikalen "Hair"

■ Onsdagen den 19 oktober samlades 39 personer för att se och uppleva Hair på Göteborgs Operan. Och en upplevelse var det, så mycket härlig dans, sång och musik. De fantastiska låtarna knyts samman av ett flöde av historier som speglar ungdomarnas kritik mot etablissemangen, deras ut-satthet i krig och droganvändandets mörka baksida.

Med sång, musik och dans förmedlar de sitt tidlösa budskap: drömmen om kärlek och en bättre värld. Ett budskap som är lika relevant idag som på 60-talet.

Text: Ulrika Bohl

Foto: Lennart Lundén

ANNONS:

STROKE- OCH HJÄRN-SKADEREHABILITERING I SPANIEN

Enriched Life erbjuder ett kvalificerat och modernt rehabiliteringskoncept i en miljö med varmt klimat.

FÖRHANDBESKED OM ERSÄTTNING

Vi på Enriched Life hjälper dig kostnadsfritt att skriva ansökan till Försäkringskassan.

**DU KAN FÅ ERSÄTTNING
FRÅN FÖRSÄKRINGSKASSAN**

www.enrichedlife.se · info@enrichedlife.se · 08-663 33 49

enriched life

Konsten att le när livet rasar

Med anledning av årets Nationella Anhörigdag inbjöds Jessica Falk till Umeå. De mycket uppskattade föreläsningarna varvades med berättande och musikinslag.

Text:

Gun Ingvarsson

Hjärnkraft Umeå

Foto: Hjärnkraft Umeå

Deltagarna på anhörigdagen gavs möjlighet att följa familjens resa mot ett bättre liv för främst dottern Rocky. Jessica som är en engagerande person bjöd in oss i olika livshändelser. Vi följde med i svårigheter, livsmod, möjligheter, tröst, glädje och hopp.

Jessica medverkade vid två tillfällen - kvällen den 5/10 i Föreningarnas Hus/ HSO då Hjärnkraft var arrangör i samarbete med HSO och ABF samt i ett heldagsprogram

den 6/10 i Folkets hus där Umeå kommuns Anhörigråd var arrangör.

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft har en fantastisk ambassadör i Jessica, en mamma som lyssnat på sin dotters önskemål att hon skulle berätta för människor hur det är för henne - dom lyssnar inte på mig, sa hon.

Viktigt att sprida mer kunskap om mobbing i skolan och hur det är att leva med konsekvenserna av en förvärvad hjärnskada. Det som inte syns det finns faktiskt! ■

Nyheter och information från förbundskansliet:

Johan Beckman

Förbundssekreterare

johan.beckman@hjarnkraft.se

Foton: Dreamstime

• Öppettider för förbundskansliet under jul- och nyårshelgerna:

Kansliets telefontider är måndag-torsdag kl 9:00-12:00. Besök till kansliet bokas i förväg.

Under jul- och nyårshelgerna stänger kansliet den 22 december och öppnar igen den 9 januari.

• Ny ansvarig för ekonomi och medlemsregister!

I september började Anette Wilhelm på kansliet på deltid. Hon svarar på faktura- och medlemsregisterfrågor under våra telefontider. Anette är utbildad ekonom och har tidigare arbetat inom rehabiliteringen.

• Nytt medlemsregister!

På stämman presenterades vårt nya medlemsregister. Detta innehåller nyheter såsom att medlemmarna får en egen sida att logga in på ("mina sidor") där vi ber er gå in, fylla i era personuppgifter, kontaktuppgifter samt ytterligare uppgifter beroende medlemskategori. Har man ingen dator eller behöver hjälp så kontaktar ni oss på kansliet.

Vi uppgraderar vårt medlemsregister för att säkerställa personuppgifterna och tillgången till dem samt att vi vill skapa ett enkelt sätt att rikta kommunikera med er medlemmar via post, mail och telefon.

I samband med aviseringen av medlemsavgiften för 2017 kommer ni få instruktioner och lösenord för att se just er sida. ■

Landet runt: Umeå

Beredda att protestera

I Umeå laddar Hjärnkraftare för manifestationen den 3 december som har rubriken "Assistans är frihet! Rädda LSS och arrangeras på flera platser i Sverige!

Anhörigträff och planering inför Manifestation - Rädda LSS i Umeå.

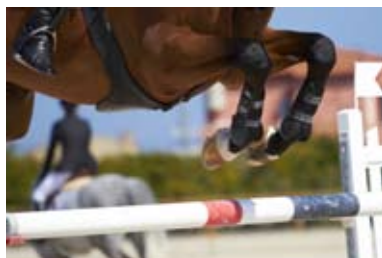

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

Utbildar

Inbjudan till

Utbildningsdag i Valjeviken om förvärvad hjärnskada

Tema: Konsekvenser vid förvärvad hjärnskada.

Plats: Valjevikens Folkhögskola Sölvesborg

Tid: Den 23 mars 2017 kl. 9-16.30 (registrering från kl. 8.30).

Avgift: 800:- inkl. kall lunch/kaffe. (Medlemmar i Hjärnkraft senast den 10/12 2016 betalar 450:-).

Kontakt: Per-Erik Nilsson, 0704-41 32 55 eller per-erik@hjarnkraft.se.

Mer information? Program och anmälningsblankett finns på www.hjarnkraft.se efter nyår.

Varmt välkommen!

Hjärnskadeförbundet
HJÄRNKRAFT

ANNONS

Det är inte för sent att bli bättre

Vi hjälper dig att ansöka om ersättning

neuroOPTIMA

Effektiv rehabilitering

efter **STROKE** och
traumatisk hjärnskada

NeuroOptima Forsk Rehab AB Tel. 040-400 950
kundservice@neurooptima.com
www.neurooptima.com/se

Utanför är julrushen i full gång och på förbundskansliet avslutar Marie-Jeanette Bergvall en lång karriär som förbundssekreterare på Hjärnkraft.

Marie-Jeanette går i pension vid nyår

Text:
Johan Beckman

*En epok försvinner
– nya utmaningar!*

“

*Jag är stolt över
Hjärnkraft, en liten
organisation som
ändå betyder så
mycket.”*

Vad gjorde du innan du kom till Hjärnkraft?

– Jag är socionom, har arbetat med beredskapsarbeten och personalfrågor inom Stockholms läns landsting. Kom till Svenska Diabetesförbundet 1990, där jag först arbetade med ungdomsverksamhet och efter några år blev kanslichef. Vid en omorganisation erbjöds jag arbete hos den konsultfirma vi samarbetat med. Ibland blir man så smickrad så man inte tänker. Jag hoppade på det, men visste inte hur snabbt jag skulle komma därifrån. Det var inte min grej. Efter en tid på Info Medica, numera 1177 Vårdguiden började jag sakna engagemanget i funktionshinderrörelsen.

Hur kommer det sig att du landade hos oss?

– Det var en slump. Vid anställningsintervjun träffade jag både ordföranden Rolf Dietmann och tidigare ordföranden Ingvar Jönsson, som jag kände från Diabetesförbundet. Min företrädare Kim Nordlander och Wellamo hjälpte mig att komma in i jobbet.

Vad var då dina egna erfarenheter eller kunskaper kring hjärnskador?

– Jag visste inget om förvärvad hjärnskada när jag började och fortfarande tycker jag det är en utmaning att förstå konsekvenserna av en hjärnskada.

Lite ”hjälp på vägen” fick jag då min man 2005 blev påkörd av en lastbil när han cyklade till jobbet. Efter tre veckor återgick han till arbetet som slöjdlärare. En dryg termin senare kom han hem, helt förtvivlad eftersom han inte längre kom ihåg elevernas namn eller nästa moment i deras slöjdarbeten. Jag insåg att han ju slagit i huvudet också, så då började resan med neurolog, neuropsykolog och teamet på rehabiliteringsmedicin på Huddinge sjukhus. Han hade turen att möta kunnig personal och få ett bra bemötande, t ex av den arbetsterapeut som varje gång sammanfattade samtalet på en liten lapp som skickades med. Men försäkringsbolaget har ännu inte kommit till något avslut utan begär in intyg och tillgång

till journaler gång på gång och utreder efter 11 år fortfarande om det finns ett samband mellan olyckan och hans besvär.

Vilka milstolpar/tankar bär du med dig från alla år på Hjärnkraft?

– Det första som slog mig när jag började på Hjärnkraft var sammanhållningen och Hjärnkraftsandan. "Vi hjärnkraftare" var ett begrepp med sådan värme och omtänksamhet. Då handlade mycket om att sprida information, vi skickade kopior av tidningsartiklar. Under åren har jag verkligen upplevt hur nätet blivit allas informationskälla. Kraven på en ideell organisation idag är helt annorlunda än för 15 år sedan. Inför min första årsredovisning granskade revisorn om summorna på balans och resultaträkningen stämde. Sedan var det klart. 2003 fick Hjärnkraft 90-konto och granskas nu av Svensk Insamlingskontroll. Det ställs samma krav på oss som Röda Korset och andra giganter när det gäller redovisning och nyckeltal. Vi har fått ställa om till nya redovisningssystem som tillkommit för att säkerställa att ideella organisationer inte fuskar.

Kan du nämna ett område som du lagt mycket energi inom?

– Statsbidraget är en följetong som jag kastades in i från start. Den nuvarande förordningen trädde i kraft 2000 och under de första åren var den en källa till ständig konflikt och ifrågasättande mellan förbunden.

Socialstyrelsen ville 2003 se över villkoren för merkostnader, vilket skulle drabba flera små förbund. Vi var till slut 24 förbund som samverkade i en stor kampanj med många politikerkontakter. Kvällen före Riksdagens sista sammanträde i december 2004 hade jag kontakt med den politiker som drev "vår" linje. Vi lyckades, regeringen stoppade det planerade förslaget. Därefter blev det lugnt fram till nu, när Socialstyrelsen fått uppdrag från regeringen att under 2017 utreda hela statsbidragsförordningen igen.

Vad är du mest stolt över?

– Den största uppmärksamheten fick Hjärnskadeforum 2013 med 300 deltagare. SVT filmade den första dagen och konferensen finns fortfarande att se på UR-play. Professor Jörgen Borg, Danderyds sjukhus myntade där begreppen "Röda mattan" - en väl fungerande akutsjukvård och tidig rehabilitering. "Svarta hålet" - när man skrivs ut från sjukhuset saknas en sammanhållen vårdkedja

och ansvaret vältras mellan olika aktörer utan samordning. "Ättestupan" - rehabiliteringsinsatser upphör vid 65 års ålder. En annan effekt av Hjärnskadeforum är att Maria Lundqvist- Brömster, då ledamot i Riksdagen och socialutskottet medverkade i paneldebatten. Hon kom att engagera sig och är nu vår nye förbundsordförande.

Och Modellprojektet, hur kom den idén?

– Hjärnskadeforum 2013 blev starten på Modellprojektet. Tillsammans med Personskadeförbundet RTP och professionen samlades vi för att försöka enas om förslag till förbättringar. Vi insåg snabbt att arbetet var för omfattande för att genomföras inom ordinarie verksamhet. Vi ansökte och fick medel från Arvsfonden.

Vad tänker du kring Hjärnkraft och framtiden, vilka utmaningar har vi?

– Det har varit 15 fantastiska år hos Hjärnkraft. Jag är stolt över Hjärnkraft, en liten organisation som ändå betyder så mycket. Med den nya ledning som nu finns ser jag mycket goda förutsättningar. Det ställs ständigt nya krav på oss som intresseorganisation och det krävs nya arbetssätt, inte minst mot bakgrund av det nya medielandskapet genom social media. – En utmaning är att hålla Hjärnkraft levande i hela landet. Många trotjänare lämnar sina poster i föreningarna och det är svårt att hitta nya eldsjälar. Jag ställer stort hopp till stämmans beslut att se över möjligheterna till samverkan mellan förbunden. Jag tror att funktionshinderörelsen på sikt kommer att tvingas samverka och även söka samgående istället för den splittring som nu finns.

Att Marie-Jeanette går i pension, sätter djupa spår i hela organisationen. Hjärnkraft hade inte varit vad förbundet är idag utan allas vår Marie-Jeanette.

Nya tider stundar, nya arbetssätt och nya tankar! Det är spännande och vi kommer att bygga nya arbetssätt och skapa framgångar men vi kommer också ta till vara det som varit. Men det blir inte sig riktigt likt.

Tack för allt ditt engagemang, din tid och energi Marie-Jeanette! Och på återseende med "under en gran"!

BESIT- TARE	GLIDER I VE- NEDIG	PIGGA	▼	ÅNGRA	DRAR UTOM- LANDS	SAKNAR PIG- MENT	BRUKA PUH- PAPPA	▼	LADD- NING	FORM- SAK?	▼	KAR- VADE	DET HÅLLER MAN I	HÅST- MÄNNI- SKOR	SKARP FLYGARE WEISE	▼
▶				▼	TID- NINGSS- ADAMO							LUKTAR SOM KATTEN	▶			
OPASS- ANDE										SKOJAR MEST I LEKEN						
BLOD- BRIST					LIK- NÖJD						ÅKTA					LYSER UPP TILL- VARON
▶					RÄCKER						FÖR- STRÖ					
TJUS- NINGEN MED LOK?																
▶			DE KAN VARA VÄPNADE MARKERAT						EN BLODIG HISTORIA						PRIS- ADE	
GÅR UNDER JORDEN	▶						UT- STRÅL- NING					GÅR I HELSING- FORS				
TROLL- KARL		ERITREA WALL STREET- LAND										MEN INTE HELSING- BORG				
REFU- SERA												INGEN DÅLIG SITS	▶	RYMS I ROCK- ÄRM?		
FÅR LÄGGA PÅ REM		UPP- FÖST- RARE										KLOK	▶			
▶												HAR BÖTTEN- LÄGE		GYTTJA EDGAR ALLAN		
JÄKTA	▼											UNO OCH FIA				
SOL- VALLA- SPORT												LOUIS SOM ARBETADE MED MJÖLK OCH TOG FRAM RABIESVACCIN			VILLER- VALLA	
HAY- WORTH				ÄR FENDER EN								BÖR MAN EJ FINGER				
▶												FOT- SKYDD		YTMÅTT DALA- BLOMSTER- DEKOR		
SVAG	▶											EFTER MÖLN OCH DAMM	▶			OTÄCK LUKT
KAN HON LÄSA		IRAN BRÄNDA										NÖJES- RESA				
▶				100	SLÄNGA	HUD- UTSLAG	▼	DORO- TEA OCH NORA	MELO- DIER	▼	BESÖK					
PAUS FÖR MARLEY	STOR HAND							➡								TAKT- SLAG
GÖR VÄL ROAD	▼				SPELAR ROLL TAL- LINNBO						FLYTTA GAMMAL TVÄTT					
RYMS I KATA- LOG PÅ UTDÖ- ENDE							▼	RYSKT OMRÅD E UNION								
BAUD					KLICHÉ- ARTAD									LIGGER PÅ VIND		
VIKT- KLASS I KRAFT- SPORT								VISAR ETT OCH ANNAT			VAPEN	+				LEMUR- KRYSS

Konstruktör: Lena Holmlund / Foto: www.fotoakuten.se

Julkryss 2016

Skicka lösningen till Hjärnkraft, Nybohovsgränd 12, 1 tr, 117 63 Stockholm. Eller mejla orden i de tonade rutorna till kerstin.orsen@hjärnkraft.se. Märk brevet med "Julkryss -16".

Vi lottar ut Sverigelotter. God julkryssning!

Kryssred.

Namn:.....

Adress:.....

Postadress:.....

Paketerbjudande – skolor

Nu kan vi erbjuda tre material som underlättar arbetet i skolan för både lärare och elever med förvärvad hjärnskada.

Specialpedagog Cristina Eklund har skrivit de tre böckerna:

- ◊ Att se sina framsteg
- ◊ Att samtala
- ◊ Hur är det för dig?
- ◊ Hur är det för dig?

Beställ alla tre skrifterna till paketpris i webbshoppen på www.hjarnkraft.se.

Kontakta gärna kansliet på tel 08 - 447 45 36 vid eventuella frågor.

Nästa nummer

av Hjärnkraft utkommer den 6 mars 2017.
Sista dag för manus till nr 1-17 är den

23 januari.

Välkomna med manus till: kerstin@hjarnkraft.se

Flyttat eller bytt e-post?

Glöm inte att meddela oss din nya adress.

Mejla, ring eller skriv till:

info@hjarnkraft.se, 08-447 45 30

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft

Nybohovsgränd 12, 117 63 Stockholm

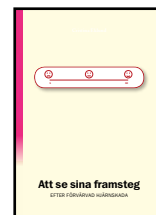
ill: dreamstime.com

Hjärnkrafts skrifter

Hjärnkraft arbetar för att öka kunskapen om förvärvad hjärnskada och de svårigheter en skada kan ge även lång tid efter att den inträffat.

Med stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten har Hjärnkraft tryckt material som underlättar arbetet i skolan för både lärare och elever med förvärvad hjärnskada.

Att se sina framsteg – ett skattningsmaterial för att utvärdera förmågor och funktioner.

Boken Att se sina framsteg finns nu också på engelska

Recognising My Progress - a method to estimate your strength and needs after brain injury.

Att samtala – ett informationsmaterial om de vanligaste svårigheterna efter en förvärvad hjärnskada som underlättar samtalet med kamrater och andra.

Hur är det för dig
- att underlätta för elever med förvärvad hjärnskada.

Materialen är skrivna av specialpedagog Cristina Eklund.

Vanlig hjärnskakning - att leva med lätt traumatisk hjärnskada

Sofie Wennberg beskriver hur hon skadades och hur det påverkar hennes liv. Ett avsnitt om lätta traumatiska hjärnskador har skrivits av Britt-Marie Stålnacke, överläkare vid Neurocentrum, Norrlands universitetssjukhus.

Beställ på www.hjarnkraft.se i webbshoppen.
Det går också bra att ringa Wellamo 08-447 45 36 eller mejla wellamo@hjarnkraft.se

Sex minuter under vatten

Att få och leva med en hjärnskada

Jari Honkala var en framträdande racerförare inom båt racing, och tävlade i olika nivåer från offshore ända upp till Formel 1 och F2. För 13 år sedan slutade ett lopp på Riddarfjärden med en fatal krasch.

Text: Kerstin Orsén
kerstin.orsen@hjärnkraft.se

Först nu vill Jari Honkala berätta om olyckan som resulterade i flera skador bland annat en förvärvad hjärnskada på grund av syrebrist. I boken får man följa hela händelseförloppet från den framgångsrika tävlingskarriären till olyckan, intensivvård och rehabiliteringen. "Något jag har lärt mig är att det krävs drivkraft och envishet för att leva med en hjärnskada. Det som förr gick snabbt och enkelt att göra tar nu ofta tid och kraft. För att få vardagen att fungera behövs rutiner och en anpassad ambitionsnivå. Och, inte

minst, det kan krävas tålamod och förståelse från dem som står en närmast.

Med den här boken vill jag dela med mig

av vad som hände mig och vilken lång rehabiliteringsprocess som följde efter olyckan. Målet med boken är att ge en förståelse för hur det är att leva med ett handikapp som inte syns utanpå. Förhoppningsvis kan den som drabbats av omfattande skador få hopp och motivation genom min berättelse" I en facebookgrupp som skapats runt boken diskuteras hur det är att leva med förvärvad hjärnskada. <https://www.facebook.com/sex-minuterundervatten/>

Boken kom ut i september -16.
ISBN 9789188481337

När syrsorna slutade spela

Marie Johansson har skrivit en biografi om sitt olycksdrabbade liv efter att hon gått en skrivarkurs som arrangerats av Hjärnkraft. Kursen inspirerade bland annat Marie Johansson att illustrera varje kapitel med tavlor som hon själv har målat.

Redan som liten flicka fick hon och hennes bror hjälpa deras mamma som blivit rullstolsburen. Därefter följde olyckorna slag i slag, dock varvat med glädje och framgångar i studier och karriär. Efter en ridolycka, hennes tredje, slogs hon medvetlös och fick en hjärnblödning.

Med boken vill Marie Johansson dela med sig av sina erfarenheter för att ge andra som fått en hjärnskada känslan av att vara förstådda - "det finns någon därute som förstår hur det är och känns".

Övriga vill hon ruska om och ge tillfälle till eftertanke i sitt bemötande av andra, i synnerhet personer med funktionsnedsättning. Det lyckas hon verkligen med. Som läsare tvingas man fundera över hur man själv agerar. En nyttig påminnelse.

ISBN 9789197929578

Filmtips

Filmen finns bl a på Netflix.

Sunday horse

Och för den som inte fått nog av hästar kan vi rekommendera filmen Sunday Hourse. Handlingen baseras på en sann händelse där en ung tjej, Debbi Walden, mot alla odds lyckas ta sig upp i hästhoppningseliten i USA.

Vid en uppvisningshoppning inför en skolklass ramlar hon av hästen och ådrar sig en traumatisk hjärnskada. Debbi som spelas av Nikki Reed kämpar i fysioterapi för att kunna ta sig upp i sadeln igen.

Ladda upp med näsdukar.

Hjärnkrafts läns- och lokalföreningar och "Hjärnet"

Ny kontaktperson eller adress? Mejla ändrade uppgifter till: info@hjarnkraft.se

Hjärnkraft i Gävleborg

Märta Söderberg
Tel: 026-19 01 68
e-post: marta.soderberg@live.se

Hjärnkraft i Jämtland

Yvonne Olofsson
Tel: 0693-313 12, mobil: 070-805 93 93
e-post: olofsson2@live.se

Hjärnkraft i Jönköping

Rolf Forsén
0383-507 68
e-post: forsen.rolf@gmail.com

Hjärnkraft Blekinge

Ingrid Åkesson
Tel: 0702-44 55 85
e-post: i.akesson49@hotmail.com

Hjärnkraft i Kalmar

Kansliet, tel: 0480-292 84
Fax: 0480-274 64
e-post: hjarnkraftikalmar@fsokalmarlan.se
hemsida: www.kalmar.hjarnkraft.nu
Hjärnet: Kerstin Svensson
Tel: 0499-208 88
Birgitta Rolfsdotter
Tel: 0485-404 99
Carolina Melz, 076-316 98 59

Hjärnkraft i Norrbotten

Ingemar Johansson
Mobil: 070-534 53 88
e-post: ingemar.johan@telia.com
Hjärnet: Britta Berggren
Tel: 0920-147 46
e-post: brittaberggren@hotmail.com

Hjärnkraft i Kronoberg

Per-Erik Nilsson
Tel: 0704-41 32 55
e-post: per-erik@hjarnkraft.se
Hjärnet: Per-Erik Nilsson

Hjärnkraft i Skåne

Tel: 046-32 30 90
Fax: 046-158 157
e-post: hjarnkraft.skane@tele2.se

Lund

Kansliet: tel 046 - 32 30 90
e-post: hjarnkraft.skane@tele2.se
Christina Schalin
Tel: 070-447 22 87
e-post: b.christina.schalin@gmail.com

Hjärnkraft i Stockholm

Kansli, tel: 08-447 45 31
e-post: kansli@sthlm.hjarnkraft.se
Hjärnet: Mats Schalling
Tel: 0768-76 27 16

Hjärnkraft i Södermanland

Mona Sandström
Tel: 016-741 64
e-post: jogero25@yahoo.se

Hjärnkraft i Värmland

Kansliet, tel: 054-184 185
e-post: hjarnkraftvarmland@telia.com

Lokalförening Karlstad

Anette Aronson
054-184 185
hjarnkraftvarmland@telia.com
Hjärnet: Gunilla Axelsson
e-post: axelssong@hotmail.com

Hjärnkraft i Västerbotten

Maria Lundqvist Brömster
Tel: 070-361 00 02
e-post: marialundqvistbromster@hotmail.com
hemsida: vasterbotten.hjarnkraft.nu
Hjärnet: Linda Hellqvist och Ann-Catrin Dannberg
e-post: kontakt@hjar.net

Lokalförening Umeå

Camilla Vänman
070-665 49 66
Nätet: www.hjar.net
e-post: millascat@hotmail.com

Lokalförening Skellefteå

Curt Nilsson
070-631 53 41
e-post: curt47@live.se

Hjärnkraft i Västra Götaland

Richard Norling
Mobil: 0700-62 96 89
E-post: richard.norling@gmail.com

Lokalförening Göteborg med omnejd

Kansliet, tel: 031-24 32 34
e-post: info@hjarnkraftgoteborg.se
hemsida: www.hjarnkraftgoteborg.se
Hjärnet:
Britta Lindstedt
Tel: 0704-371 624
e-post: tittibritta@hotmail.com

Lokalförening Fyrbodol

Kansliet, tel: 0522-194 40
e-post: hjarnkraft.fyrbodol@brevet.nu
Hjärnet:
Anna Jansson, tel: 0522- 177 83
e-post: anja79@telia.com

Lokalförening Skaraborg

Jan-Olof Dahlin
Tel: 0730-20 12 31
e-post: jan-olof.dahlin@telia.com
Hjärnet: Mathias Andersson
tel: 0703-32 15 25

Lokalförening Borås Sjuhärad

Jan-Olof Dahlin
Tel: 0730-20 12 31
e-post: jan-olof.dahlin@telia.com

Hjärnkraft i Örebro

Kansliet, tel: 019-673 21 35
må-to 10-14
e-post: kansli@orebro.hjarnkraft.nu
Hjärnet:
Maria Wilén,
tel: 0587-141 01

Foto: Dreamstime.

Hjärnkraft behöver din hjälp!

Nya tider, nytt tänk och nya arbetsmetoder

Förbundet kommer under vintern 2016/2017 dra igång två arbetsgrupper. Där vi tänker att den som har intresse och engagemang kan vara med!

Den första gruppens mål blir att arbeta med medlemsvärningskampanjer under perioden 2017/2018 och presentera dessa för förbundsstyrelsen. Har du idéer om vad du som medlem behöver och tror kan vara intressant för andra till att vilja bli medlemmar. Gå med i denna arbetsgrupp!

Den andra gruppen kommer arbeta med lagen om samordnad individuell plan (SIP). Planen är tänkt att samordna brukarens alla vård-/omsorgskontakter så att det blir överskådligt för alla inblandade. Få beslutsfattare och vårdgivare har implementerat användandet av SIP fullt ut. Delvis för att det inte tydligt sägs vem som ska resurs sätta/bära ansvaret för planen. Detta måste vi ändra på! Var med och förändra vardagen för brukarna och sätt press på kommuner och vårdgivare!

KONTAKT

Frågor och anmälan kring grupperna mejlas till Hjärnkrafts förbundssekreterare:
johan.beckman@hjernkraft.se

Johan Beckman
Förbundssekreterare
Tel 08-447 45 33
Mobil 070-775 10 54

*Välkommen med frågor
och intresseanmälan!*